

Акад. Ангел Гълъбов:
Разхлабване на
мерките може да
има лош резултат

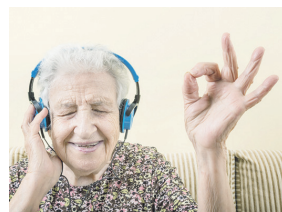
Стр. 9

Гърция
в парализа
от небивал
снеговалеж

Стр. 7

Поп музиката
от 80-те
намалява
тревожността

Стр. 15

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Ганчев
и Инджов
напускат
ЦСКА

Стр. 16

■ СРЯДА ■ 17 ФЕВРУАРИ ■ 2021 ГОДИНА/30 ■ БРОЙ 33 (8628)

50 см.

www.duma.bg ■

НЯКОЛКО ДУМИ

Ало, докторе!

Аида ПАНИКЯН

Все по-често хората от малките населени места в България няма да получават отговор на телефонното си обаждане: "Ало, докторе!". Не защото докторът е небрежен или нехае, а защото се е пенсиониал, например. Днес Ахтопол, вчера родопски села, утре крайгранични селища (стр. 4). Без медицинска помощ, дори без аптеки. Колко българи умират по тези места без дори да се знае от каква болест? А уж сме в Европа, уж сме в XXI век.

По тези места няма млади лекари. Как да отидат, щом повече от 9 години властта полага усилия да унищожи с административни разпоредби здравеопазването в малките населени места? А и голяма медицинска кариера в селски кабинет май не се прави. Нито на село има млади, та докторът да се задоми, няма и училище за децата му. Преди два месеца даде надежда обещанието за 3 хиляди лева начална заплата на млад лекар в отдалечените места. Но срокове никой не е обещавал. А и да е, болестите не питат за обещанията.

Отчайващо е, че дори 11-месечната пандемия не научи властта как да се погрижи поне за здравето на хората.

Поредният хаос навярно ще предизвика бързо, но единично, местно решаване на проблема. Утре ще се гаси нов пожар. После други.

Съвременен българско здравеопазване.

„Обесиха
Василя... Ох!”

Стр. 10

АКЦЕНТ

Отиват си пластмасовите прибори

От 3 юли ще бъде забранено ползването на някои пластмасови изделия за еднократна употреба - прибори за хранене, чинии, сламки, клечки за уши, бъркалки, пръчици за балони.

Стр. 6

Китай задмина САЩ в търговията с ЕС

Страната увеличи износа на медицинска техника и електроника за Стария континент

За пръв път Китай надмина САЩ като основен търговски партньор на Европейския съюз, сочат данните за 2020 г. на "Евростат", цитирани от "Дойче Веле". Обемът на търговия с Китай е достиг-

нал 586 милиарда евро през 2020 г. в сравнение с 555 милиарда със САЩ. Износът на ЕС за Китай се е увеличил с 2,2% - до 202 милиарда евро, а вносът от Китай е нараснал с 5,6% - до над 383

милиарда. В същото време износът на ЕС за САЩ е спаднал с 13,2% за същия период, а вносът - с 8,2%.

Въпреки пораженията от пандемията през първото тримесечие на 2020 г., Китай е възстановил в края

на годината потреблението и то дори е надминало нивото си от преди година. Износът на Китай за Европа се е възползвал и от силното търсене на медицинско и електронно оборудване.

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА БГНЕС

На среща с държавния глава Румен Радев кметове настояха в малките населени места да има постоянно, а не кампанийно полицейско присъствие. Представителите на Националното сдружение на кметствата изтъкнаха като основни проблеми системното несправяне с битовата престъпност и липсата на достъп до здравеопазване

Стр. 4

Пет незаконни павилиона откри Йорданка Фандъкова след трагедията

Протести, призови за оставки и още нередности покрай инцидента, при който момче почина от токов удар

Призови за протести и оставки и откриване на още нередности последваха трагичния случай с починалото от токов удар 16-годишно момче в София. Първите данни от проверката на Столичната община показаха, че захранването с ток на два обекта на терена на болница "Св. Иван Рилски" е абсолютно незаконно. За тях ръководството на болничното заведение е сключило договор през 2016 г., но документи за поставянето и въвеждането им в експлоатация не са установени. Това е констатирано от кмета на район "Триадица" още през 2018 г., а Столичната община чрез "Общински строителен контрол" е започнала процедура по премахването им като незаконни. Тя обаче е върната в районната администрация за отстраняване на пропуски и не е завършена.

Други три обекта на тротоара са поставени след процедури, проведени от районната администрация. И при трите са открити нарушения в разрешенията за поставяне, издадени от района в несъответствие с одобрените схеми. Към тях не са одобрени проекти за електрозахранване на обектите.

Експеримент вчера показа, че все още тече ток по небезопасни проводници от стълб на метри до опасната шахта. Единствената защита е тънката изолация на проводника, която лесно корозира.

С резултати от своя проверка излезе и район "Триадица". Според тях търговският обект, захранван с ток по оголения кабел, е на варненската фирма "Дения 2016" ЕООД, която има договор с болница "Св. Иван Рилски" от 2016 г. В

момента павилионът е затворен, а за него е водена преписка за узаконяване, но и за премахване, като те са приключили през май 2019 г. с изискване на район "Триадица" да се предостави информация от областната управа и от болничното заведение. Досега отговор няма.

Бившият шеф на Електроенергийния системен оператор и бивш зам.-министър на енергетиката Иван Айолов коментира, че до трагедията се е стигнало заради неупражнен контрол. Той определи като "техническо безумие, застрашаващо живота на гражданите", връзването на кабели по преградните мантинели. Според експерта въпросната шахта е елемент от тръбна мрежа и вероятно собственик е Столичната община.

За морална отговорност и оставки на

кмета на София Йорданка Фандъкова, на районния кмет на "Триадица" и на ръководителя на Направление "Архитектура и градоустройство" призова енергийният експерт Еленко Божков. Адвокат Димитър Марковски пък настоя, че роднините на загиналото момче трябва да получат справедливост и казусът да не приключи само с понасянето на гражданска отговорност, а да се търси и наказателна.

Протестиращи се събраха пред сградата на Столичната община още в понеделник вечерта на бдение със свещи. Хората поискаха оставката на кметската и призоваха някой да поеме отговорността. Родителите на починалото момче също се заеха да организират протест и поискаха отговорните за инцидента да бъдат наказани.

НДК и Съюзът на филмовите дейци са закъсали с общинските налози

Деси ВЮЛЕТОВА

НДК и Съюзът на българските филмови дейци са затруднени в изплащането на общински налози. С ръководството на Националния дворец на културата, който е търговско дружество, се водят преговори за погасяването на задълженията и се търси решение, за да не се стига до ново разсрочване на плащанията, заяви зам.-кметът по финанси Дончо Барбалов по време на заседание на комисията по образование към СОС. Той припомни, че общинският съвет вече е гласувал решение

за разсрочване на стари дългове. То е от 2018 г., когато двете институции се договориха НДК да започне да изплаща 3,5 млн. лева за такса смет и данък сгради през следващите пет години - до 2023 г.

Общинските съветници от комисията одобриха доклад за разсрочване дългове и на Съюза на филмовите дейци. Те са за близо 100 000 лева и се дължат за данък сгради и такса смет. При обсъждането на доклада председателят на групата на БСП в СОС Калоян Паргов призова за справедлив подход и при нужда да се помогне и на други творчески организации, които срещат проблеми.

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Жена пострада, след като от покрива на Централната поща в София се отчути лед и я удари. Табелата, указваща за опасността, обаче не спря столичани да минават прекалено близо до непочистените сгради

След Бронзовата къща и „Един човек“ дават още 17 000 лв. за изкуство навън

Деси ВЕЛЕВА

След като финансира реализацията на спорните проекти "Бронзова къща" и "Един човек" на мястото на бившия мавзолей в рамките на програмата "Навън", Столичната община реши да я разшири, като насърчи излагането и на други произведения на изкуството из града. От кметството отчитат двете инициативи като успешни и затова създават ново направление - "Открито", което ще е за "подкрепа на артистични намеси в градска среда". То ще е насочено към временни произведения на съвременните изкуства в публична среда, свързани с конкретното място или общности. Местата, които ще се избират, ще са в периферни, нетипични или слабо разработени като терен за изкуство зони в града.

Експонирането ще продължава от два месеца до една година. Всяка година Експертно-художественият съвет и Направлението "Архитектура и градоустройство" ще определят точки, на които ще се излагат произведенията. Кандидатите ще участват с проектите си в конкурс, като ще бъдат одобрени до два, а финансирането ще е до 17 000 лева.

Вносителите на проекта от ГЕРБ уточняват, че на площадката "Мавзолей" ще се поставят творби на утвърдени автори, а второто направление ще е насочено към млади творци и чужденци.

ДУМА припомня, че скандалната Бронзова къща стои на мястото на бившия мавзолей от юни 2018 г. до февруари 2019 г. След нея дойде проектът "Един човек" - инсталация от 13 метра, изработена от 42 LED екрана, която ще остане до края на годината. Тя струва на общината около 80 000 лева.

БСП поиска повече пари за районните кметове в София

Общинските съветници от БСП в София поискаха по-голяма децентрализация в бюджета на града за 2021 г. и повече пари за районните кметове. Това стана по време на заседанието на комисията по финанси към Столичния общински съвет, която започна да обсъжда бюджета на София. Според Иван Таков от БСП кметовете трябва да разполагат с повече средства, за да могат да изпълнят предизборните си обещания. Според него е много разочароващо, че за отчуждаване на терени са предвидени само 8 млн. лева. Таков отново се възмути, че едва поло-

вината от средствата в инвестиционната програма за миналата година са усвоени, а в същото време няма нито един ред, който да анализира причините.

Ден по-рано при откриването на дискусията за финансовия документ председателят на групата на БСП Калоян Паргов поиска повече пари и за кварталната инфраструктура и настоя за преодоляване на зависимостта от еврофондовете. Социалистите са недоволни и от факта, че проектът на бюджет отново се внася в последния момент и опозицията няма време да реагира със свои предложения.

Очаквам министър-председателят Бойко Борисов да бъде повикан за изслушване и за трети, и за четвърти път, докато на всеки европейски депутат, включително и от ЕНП, не му стане ясно кой и по какъв начин управлява България

Евродепутатът Елена Йончева

Областният съвет на БСП в Перник излезе с декларация, в която категорично подкрепя кандидатурите на Румен Радев и Илияна Йотова за втори мандат като президент и вицепрезидент. Социалистите се консолидираха и около искането в кандидат-депутатската листа мястото за гражданската квота да бъде трето вместо второ. Настоящата депутатка Евдокия Асенова получи най-много гласове, следват я председателят на МО в областта Станислав Павлов и лидерът на трънските социалисти Ташко Минков. Следващото място отново е за гражданска квота или коалиционен партньор, а листата се допълва от бившия областен управител Иван Димитров и Василена Петрова от Брезник.

Предвожданият от Велизар Енчев 29 МИР също е готов с листата си. Хасковските социалисти отредиха второто място за екскмета на Харманли Михаил Лисков. Трета и четвърта позиция заеха настоящите депутатки Виолета Желева и Смиляна Нитова. Пето, осмо и дванадесето

От всички партии ние първи имаме готови листи за народни представители, предизборна платформа и реален план за управление на България, доволна е Корнелия Нинова, която събра водачите на листи на "Позитано" 20. По думите ѝ левицата е формирала силни екипи по места и тръгва силно и позитивно към предстоящите избори. Водачите и ръководството обсъдиха платформата на БСП за изборите, кампанията, гражданските квоти и организацията на изборния ден

Още депутати на БСП тръгват към нов мандат

Пернишките социалисти излязоха с декларация в подкрепа на Румен Радев и Илияна Йотова

сето място са отредени за коалиционни партньори или гражданска квота. Шест е председателят на общинската организация в Симеоновград Никола Георгиев, следва го шефката на общинските съветници от БСП в Харманли Диляна Комитова. Челната десетка допълват инж. Атанас Атанасов и лидерът на областното МО в БСП Емил Димитров. В листата влизат още общински съветник, икономист, политолог и др. На последното 16 място се класира отговорникът за областта, столичанинът Ленко Петканин.

Със скандал премина заседанието на социалистите в Благоевград - делегати и общински председатели напуснаха областния съвет в знак на несъгласие с методиката, по която се избират кандидат-депутатите. След определения от НС водач проф. Георги Михайлов в крайна сметка се нареди Емил Колевичин от БСП в Разлог. Трети е председателят на общинския съвет на БСП в Сандански Младен Тимчев. Гражданската квота, която все още не е попълнена, е за 4, 12, 14 и 20 място. Досегашният депутат от Гоце Делчев

Богдан Боцев е пети, следват го зам.-кметът на Благоевград Любен Милев и Максим Илиев от Петрич. Ина Бойчева от Хаджидимово и Димитър Юнчов от Банско допълват челната десетка.

32 от общо 33 членове са се включили в заседанието на ОблС във Враца за подредбата на предизборната листа. След тайно гласуване след водача Анастас Попдимитров се нареди областният председател на БСП Иво Лилов. Третото и шестото място са за коалиционен партньор или гражданска квота, затова

четвърти се нарежда бившият кмет на Мездра Генади Събков, а след него е председателката на козлодуйската организация Даниела Цолова.

След вълна от отводи стана ясно, че в листата на БСП за Пловдив област остават празни места. Липсите вероятно ще бъдат попълнени от НС на партията. След Манол Генов засега се нарежда колежката му от НС Веска Ненчева. Светозар Лавчев от Първомай, Петър Антонов от Раковски, Захари Христов от Родопи и други допълват списъка.

Правната комисия отхвърли ветото за надглавния прокурор

Правната комисия в парламента отхвърли ветото на президента Румен Радев върху промените в НПК и Закона за съдебната власт, с които се създава фигурата на независим прокурор, който може да разследва главния прокурор. Само депутатите от "БСП за България" подкрепиха ветото върху спорните законови поправки на ГЕРБ, за които дори нямаше обществено обсъждане. В началото на януари Венецианската комисия определи идеята като "странна". Сред аргументите на държавния глава за ветото е, че не се гарантира независимостта на този прокурор, тъй като ще се избира от зависимия от главния прокурор Висш съде-

бен съвет. В рамките на тази Конституция това е единственото възможно решение на проблема с търсенето на наказателна отговорност на обвинител номер едно, смятат управляващите. Разследващият главния прокурор не е с приравнен статут на обвинител номер едно, настоя депутатът от ГЕРБ Красимир Ципов.

БСП обяви промените за безсмислени, освен това не решават нито един проблем от тези, за които България е критикувана от Брюксел и Страсбург. Социалистът Крум Зарков настоя да се поиска становището на поне един юрист, който да е намерил поне брънка логика в предложението на ГЕРБ, върнати от

държавния глава. "Проблемите в съдебната система няма да се решат с въвеждането на екстравагантни фигури в нея. Подобни половинчати предложения биха предизвикали смях в едни среди и тъга в други", каза депутатът от БСП. "Обединени патриоти" гласуваха против ветото, защото не виждали мотиви в основанията на президента, а срокът за обществено обсъждане бил напълно достатъчен. Поправките предвиждат надглавният прокурор да бъде избран от март 2021 г. с мнозинство от поне 15 членове на ВСС и за мандат от 5 години. Делата срещу главния прокурор ще се гледат от Специализирания наказателен съд.

МОН ще учи децата на патриотизъм с 500 000 лева

Половин милион лева ще струва на Министерството на образованието новата национална програма "Изучаване и съхраняване на традициите и историята на Българската армия". Тя е една от шестте програми на ведомството, които очакват одобрение. Целта ѝ е учениците да получат гражданско образование и патриотично възпитание. 300 000 лева ще отидат за разработване на проекти, свързани с изследване на историческото минало на Българската армия, както и за тържествено отбелязване на 6 май. Останалата част от сумата е предвидена за организирането на национален форум за представяне на добрите практики и обучение на учениците в първоначални умения, свързани с военното дело.

Останалите пет нови програми на МОН са "Без свободен час", "Роден език и култура зад граница", "Професионално образование и обучение", "Предоставяне на съвременни условия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институции в системата на предучилищното и училищното образование" и "Обучение за ИТ умения и кариера".

Селски кметове поискаха трайно, а не кампанийно присъствие на полиция

Битовата престъпност и липсата на достъп до здравеопазване са най-големите проблеми пред малките населени места

На среща с президента Румен Радев представители на Националното сдружение на кметствата в Република България (НСКРБ) призоваха за трайно, а не кампанийно, присъствие на полицейски служители по селата. Те подчертаха, че от години посегателствата срещу собствеността и личността се пренебрегват от прокуратурата, която често отказва да ги квалифицира като престъпления. Като най-големи проблеми в малките населени места бяха посочени системното несправяне с битовата престъпност и липсата на достъп до здравеопазване. От сдружението настояват здравеопазването да бъде не търговия, а държавна политика, която да достига и до най-изолира-

ните кътчета. Кметовете изтъкнаха, че завършващите медицина специалисти могат да започнат стажа си в най-нуждаещите се от здравна грижа малки населени места със застаряващи жители. Те подчертаха, че системното закриване на здравни пунктове и училища през последните години ускорява негативната тенденция на обезлюдяване.

Румен Радев откри финансовата самостоятелност и по-голямата свобода при взимането на решения на местно ниво като ключово условие за успешното развитие на страната. "Без децентрализация и финансова яснота кметовете в малките населени места не могат да градят устойчива политика и да изпълняват програмата,

с която са избрани. Държавата е демократична, хуманна и социално справедлива, когато тези принципи се отстояват и в най-малките населени места. Това са истински критерии за оценка на начина, по който се развива България", посочи той. Липсата на административен ресурс в малките населени места за подготовка на проекти, които да бъдат реализирани с европейските програми, може да бъде компенсирана с подкрепата на общините, смята държавният глава. Президентът подчерта, че управленските дефицити трябва да бъдат преодолените и значителните средства, които страната ни предстои да получи по Плана за възстановяване на

Европа, трябва да бъдат инвестирани не само в крупни проекти, но и да достигнат до хората в по-малките населени места. Румен Радев откри като пример внесения от президентската институция проект за създаване на система за спешна ме-

дицинска помощ по въздуха към Плана за възстановяване, който ще позволи навременна помощ да бъде оказвана и в най-отдалечените райони.

НСКРБ ще връчи на президента свои предложения за организацион-

ни и законодателни промени, които да улеснят работата на местните власти. Сдружението очаква държавният глава да ги представи след изборите, на консултации с партиите за връчване на мандат за съставяне на правителство.

СНИМКА БГНЕС

Шестметров лик на Васил Петлешков украси фасадата на училището в пловдивския район "Западен", чийто патрон е революционерът. 18 флакона спрей и половин ден работа на художника и скулптор Ангел Каравланов е коствало обновяването на сградата

От месец Ахтопол е без лекар

Вече месец населението на Ахтопол е без никаква медицинска помощ. Проблемът възникнал, след като работилният тук повече от 32 години д-р Вилиян Марков се пенсионира. Той обслужвал и Варвара и Резово. Най-близките места, откъдето хората от Ахтопол могат да получат медицинска помощ, са Царево, което е на 15 км, и областният град Бургас. Местните обясняват, че ако отидат в

Царево, трябва да са се записали и да имат личен лекар. По думите им това е голяма трудност. Липсата на медицинска помощ поставя на изпитание и предстоящата ваксинация срещу КОВИД-19.

От кметството в Ахтопол заявяват, че е задвижена процедура за решаване на проблема. Очаква се да се обяви свободно работно място за общопрактикуващ лекар след месец.

България харчи под 3% за профилактика

Едва 2,8% от всичките здравни разходи на България са за профилактика и превенция на заболяванията. Данните са на Евростат за 2018 г. Най-много за профилактика дава Италия - 4,4% от парите, предназначени за здраве, а в дъното е

Словакия с 0,8%. Средният за ЕС разход за превенция на болестите е 2,8% - така за пръв път България не се оказва на дъното. Страната заедно с Гърция е на предпоследно място в ЕС по разходи на глава от населението за превантивни

грижи - едва 17 евро, последни са Румъния и Словакия с по 8 евро.

За 2021 г. в бюджета на МЗ за политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве са предвидени 144 455 300 лева.

Софийска вода

„СОФИЙСКА ВОДА“ ВРЕМЕННОЩЕ ПРЕКЪСНЕ ВОДОСНАБДЯВАНЕТО В НЯКОИ ЧАСТИ НА СТОЛИЦАТА

На 17 февруари 2021 г. (сряда) във връзка с подмяна на спирателен кран на бул. „Васил Левски“, кв. „Център“, се налага спиране на водоподаването от 10:00 до 20:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района на: бул. „Васил Левски“, от № 7 до № 35; ул. „6-ти септември“, от бул. „Васил Левски“ до бул. „Патриарх Евтимий“ и ул. „Хан Крум“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоноска на адрес: бул. „Васил Левски“ на кръстовището с ул. „6-ти септември“.

На 17 февруари 2021 г. (сряда) във връзка с пресвързване на сградно водопроводно отклонение на ул. „Методий Кусевич“, жк. „Красна поляна“ 1, се налага спиране на водоподаването от 10:00 до 22:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района на: ул. „Методий Кусевич“, между бул. „Възкресение“ и ул. „Одоровци“; ул. „Одоровци“, между ул. „Методий Кусевич“ и ул. „Булина ливада“; ул. „Румяна“, между ул. „Методий Кусевич“ и ул. „Булина ливада“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоноска на адрес: ул. „Одоровци“, на кръстовището с ул. „Методий Кусевич“.

На 17 февруари 2021 г. (сряда) във връзка със строително-монтажни работи на ул. „Васил Калчев“, жк. „Дианабад“, се налага спиране на водоподаването от 10:00 до 16:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района на: ул. „Васил Калчев“, от ул. „Владимир Трендафилов“ до ул. „Николай Хайтов“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоноска на адрес: ул. „Васил Калчев“ до бл. 54.

На 17 февруари 2021 г. (сряда) във връзка със строително-монтажни работи на ул. „Проф. Д-р Иван Странски“, кв. „Малинова долина“, се налага спиране на водоподаването от 09:00 до 17:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района на: бул. „Св. Климент Охридски“, от №26 до №70, и бул. „Св. Климент Охридски“, от №59 до №69.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоноска на адрес: ул. „Проф. Д-р Иван Странски“, ъгъла с бул. „Св. Климент Охридски“.

Ремонтните дейности ще осигурят по-добро управление на водопроводната мрежа, като максимално се ограничат зоните на евентуални бъдещи нарушения на водоснабдяването.

Засегнатите от прекъсването на водата, могат да получат повече информация от Телефонния център на „Софийска вода“ АД на телефон 0800 121 21 или да следят за развитието на всички текущи теренни дейности в реално време чрез Виртуалния информа-ционен център на дружеството - http://www.sofiyskavoda.bg/water_stops.aspx.

„Софийска вода“ АД предварително се извинява на своите клиенти за причинените временни неудобства!

Интернет сайтът на дружеството (www.sofiyskavoda.bg) дава възможност на клиентите да се абонира за съобщенията за прекъсване на водоподаването. На електронната си поща те могат лично да получават информация за планираните спирания. Друг начин е да се възползват от безплатната услуга за известяване чрез СМС.

С близо 4% се е свила икономиката в края на 2020 г.

Крайното потребление регистрира спад от 5,7%, а износът намалява с 11,2%

Българската икономика се е свила с 3,8% в края на последното тримесечие на 2020 г. спрямо същия период на 2019 г. Това показва експресната оценка на Националния статистически институт (НСИ). Въпреки че спадът е сериозен, той се забавя, след като за периода април-юни 2020 г. икономиката се сви с 4,6%, а през периода юли-септември БВП на страната се срина със 7,8%, което е най-големият икономически спад от 1997 г. насам.

През второто тримесечие на миналата година в България, както и в редица държави по света, бяха въведени строги противоепидемични мерки с цел ограничение на първата вълна на пандемията от коронавирус.

На годишна база крайното потребление регистрира спад от 5,7%, а бруто образуването на основен капитал намалява със 7,9% през четвъртото тримесечие на 2020 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година. Износът на стоки и услуги намалява с 11,2%, а вносът на стоки и услуги - с 3,9%.

На тримесечна база през четвъртото тримесечие на 2020 г. икономиката нараства с 2,1% спрямо третото тримесечие. През периода юли-септември обаче БВП се повиши с почти 4% спрямо второто тримесечие.

От данните се вижда още, че основната причина за регистрирания икономически ръст през четвъртото тримесечие спрямо

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

предходното е увеличението на износа на стоки и услуги с 11,3%. Крайното потребление, което се счита за основен двигател на растежа, тъй като формира над 80% от БВП на страната, намалява със 7,7% на месечна база. Причината е в поредната

порция противоепидемични мерки и втората вълна на пандемията. През третото тримесечие крайното потребление се повиши с 3,2% спрямо второто.

Според експресните оценки за четвъртото тримесечие на 2020 г. БВП в номинално

изражение достига 32,076 млрд. лв. Реализираната добавена стойност през последните три месеца на изминалата година е 27,778 млрд. лв.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление с

80,4%, което в стойностно изражение възлиза на 25,796 млрд. лв. През четвъртото тримесечие на 2020 г. бруто капиталобразуването е близо 6,993 млрд. лв. и заема 21,8% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

Закъснява плащането на субсидии за тютюнопроизводителите

С 10 дни по-късно от предвиденото ще бъдат изплатени субсидиите за тютюнопроизводителите, съобщават от браншовата им асоциация. Над 70 млн. лв. по схемата за преходна национална помощ за тютюн ще бъдат по

сметките на стопаните на 1 март. Близо 42 000 тютюнопроизводители са заявили подпомагане по схемата, която не е обвързана с производството.

Десетдневното забавяне спрямо предварително договорения срок за пла-

щане се дължи на това, че на 26 януари беше проведен консултативен съвет, на който бяха гласувани единичните ставки за субсидиране на различните сортове тютюн. Министерската заповед с тези ставки беше публикувана на 27 януари

и задължително подлежи на едномесечно обществено обсъждане, тоест до 27 февруари. Ето защо субсидиите ще бъдат изплатени в първия възможен работен ден след тази дата, тоест на 1 март, уточняват от асоциацията.

Властта ще тегли още 200 млн. лв. заем

Само ден след като пласира облигации за 300 млн. лв. на вътрешния пазар, финансовото министерство обяви решението си да изтегли нов, по-малък вътрешен заем. Това ще е вторият аукцион за продажба на държавни ценни книжа за годината. Този път от местните инвеститори ще се търсят 200 млн. лв. чрез петгодишни облигации, за които миналата година на два пъти бе постигната отрицателна доходност.

Аукционът е планиран за 22 февруари, съобщава Българската народна банка, която е организатор. Определената фиксирана годишна лихва е 0,00%. Кабинетът вероятно се опитва да се възползва от добрите пазарни условия за издаване на ДЦК, тъй като доходността е близка до 0%, което на практика означава, че държавата получава почти безплатен паричен ресурс, а интересът е висок.

През 2020 г. на вътрешния пазар бяха пласирани ДЦК с обща номинална стойност от 1,2 млрд. лв. За настоящата година правителството е наложило таван за поемане на нов дълг от 4,5 млрд. лв.

Над 3 млрд. лв. са борчовете по бързи кредити

Към края на 2020 г. вземанията по кредити на дружествата, специализирани в кредитиране (фирми за бързи кредити), са 3,073 млрд. лв. (2,6 на сто от прогнозния БВП) и на годишна база се увеличават с 6% (174,7 млн. лв.), съобщава Българската народна банка.

Вземанията по кредити от домакинствата нарастват на годишна база с 1,5 на сто (33,2 млн. лв.) до 2,298 млрд.

лева. Относителният им дял в общия размер на вземанията по кредити от резиденти намалява от 78,9 на сто в края на декември 2019 г. до 75,8 на сто в края на същия месец на 2020 г. В структурата на вземанията по кредитите от домакинствата преобладават потребителските кредити, които са 2,168 млрд. лв. в края на 2020 г. и на годишна база се увеличават с 1,6 на сто.

Европа увеличава потреблението на газ

Поради необичайно студеното време Европа увеличава потреблението си на природен газ. Ниските температури през нощта принуждават европейските компании бързо да изпомпват гориво от хранилищата, които са пълни на по-малко от 43% - под средното ниво от 2015 г., съобщава Gas Infrastructure Europe.

Студеният фронт, който покри континента, доведе до това, че в Германия запасите от газ паднаха до 34,17%, в Австрия - до 45,28% от общия обем на резервоарите. В Украйна и Полша тези показатели са 52 и 48,64%, във Франция и Чехия - около 30 и 41%. От 8 февруари Европа изпомпва 1 млрд. куб. м газ на ден от съоръженията за съхранение, а тази скорост подкопава енергийната стабилност.

Преди година ситуацията беше съвсем различна - в резултат на топла зима подземните хранилища бяха запълнени, а степента на потребление се сви. Това доведе до намаляване на цените на газа при най-големите хъбове в Европа и косвено повлия на ценовата политика на руската компания след това.

Забраняват пластмасовите прибори от 3 юли

Двойно трябва да бъде намалено използването на найлонови торбички

С промени в закона и наредба към него ще бъде забранено използването на пластмасови прибори за хранене, чинии, сламки, пръчки за балони и други изделия. Това трябва да стане от 3 юли, когато влиза в сила еврорективата, ограничаваща използването на пластмасови изделия. Новите законови текстове се пишат от МОСВ и ще бъдат готови през пролетта. Това става ясно от Национална стратегия за управление на отпадъците в следващите 7 години, пусната за обществено обсъждане. Според документа общините, които изпълняват целите за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, ще плащат с 50% по-ниска сума за депониране. Това ще им позволи да не увеличават значително такса смет.

Целта на екоминистерството е да намали и използването на найлоновите торбички за пазаруване. Те от 70 средно на човек годишно през 2028 г. трябва да станат 40. За да се постигне това, регионалните екоинспекции ще проверяват търговските обекти всяка

година дали за торбичките се плаща такса. Освен това ще се насърчава по-дълготното използване на уреди в домакинствата и те да бъдат ремонтирани, ако се повредят, вместо да се заменят с нови. В стратегията са предвидени 10 млн. лв. за безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за биоотпадъци. Целевата бройка до 2028 г. е 100 хиляди. С 40 млн. лв. ще се финасират проекти на общините за подобряване на управлението на отпадъци, а 50 млн. лв. са предвидени за бизнеса за технологии и нов дизайн на продукти, за да се намали количеството отпадък. Предлага се общините да намаляват патентния данък за фирмите, които следват принципите на кръговата икономика.

С 40 млн. лв. ще се финансират проекти за намаляване на хранителни отпадъци. Търговските обекти, заведенията и организации, които желаят да даряват храна, ще бъдат стимулирани, включително и финансово, като ще се премахне начисляването на ДДС. Друга мярка за намаляване на отпадъците е

включването в условията по обществени поръчки за строителство да се използват рециклирани строителни материали. На отпадъците от опаковки е обърнато специално внимание. Произ-

водителите на напитки в пластмасови бутилки трябва да увеличат съдържанието на рециклирани суровини. Всички търговски обекти ще са задължени да събират разделно отпадъци.

Правителството било дълбоко безидейно за европарите

СНИМКА БГНЕС

Доц. Григор САРИЙСКИ

Правителството е дълбоко безидейно за какво могат да се оползотворят парите за модернизацията на страната. Това заявих пред БНР доц. Григор Сарийски от Института за икономически изследвания при БАН по повод новата версия на Националния план за възстановяване на страната, изготвен от управляващите.

Според доц. Сарийски не може да има особени очаква-

ния от този план. По думите му концепцията е правилна, но проблемът ще е нейното изпълнение и критериите, по които ще се изпълнява. Той обясни, че са заложили цели в сферата на добрите пожелания, за които няма обосновка как ще бъдат постигнати. Експертът уточни, че единият от критериите в регламента за финансиране е създаване на взаимовръзка между целите и тяхната обосновка.

Доц. Сарийски посочи, че бележките на бизнеса са били взети предвид при втората редакция на плана и парите за саниране са били намалени, а са създадени три фонда за финансиране на малките и средни предприятия. По неговите думи идеята на този проект е запазване на консуматорския подход на управляващите - Европа дава едни пари и ние трябва да ги усвоим.

НАП си прибра обратно помощта за фирма

Ресторантьор от Велико Търново попадна в абсурдна ситуация, при която получи помощ от държавата, която му бе отнета два дни по-късно, съобщи Нова телевизия. Димитър Даскалов е видял какво ли не в бизнеса - той от 30 години работи в него. Признава обаче, че такъв случай не си е представял за възможен.

“За 14 месеца сме работили три. Зареждаш, после изхвърляш стоката, после пак зареждаш. Ще те отворят ли, няма ли”, коментира Даскалов. Той кандидатствал по мярката 80/20, т.е. държавата да го подпомогне с 20 процента от оборота му за същия период на миналата година. “Накрая ни отпуснаха 3 850 лв. За първи път в живота някой ми отпусна помощ. Така бях доволен. От НАП помощ за оборотни средства, за да си покрия разходи, защото тук работят

фризери. За да не замръзне, топлим. Зарадвах се. 3 850 лв. на 27 януари и като отидох след два дена да ги взема, те на 29-и ги взели от НАП за неплатени осигуровки. С едната ръка ми ги дадоха, а с другата ги взеха”, обяснява собственикът. Ресторантьорът има около 20 000 лева задължения за осигуровки, натрупани по време на пандемията, които би трябвало да са разсрочени. Бизнесменът попитал данъчната служителка, която го обслужва, защо са му прибрали цялата сума, а не 50 процента, както е била договорката. От НАП отговорили на запитване на Нова телевизия по казуса лаконично “Стриктно спазваме закона”.

Над 3400 търговци са получили подкрепа с оборотен капитал чрез Националната агенция за приходите в общ размер 38,1 млн. лв, съобщи-ха от приходната агенция.

По тази схема търговците, засегнати от противоепидемичните мерки, наложени с 4 заповеди на министъра на здравеопазването, получават 20% или 10% от оборота си за съответните периоди на 2019 г. или 2020 г., припомнят от НАП. Повечето от получилите подкрепа бизнеси са ресторанти и заведения. Значителна част от кандидатите (близо 60%) обаче са допуснали неточности в проектите си предложения.

Най-честите отклонения са в срока, за който се иска подкрепа, и в посочения от компаниите оборот за предходната година, сочат данните на НАП. Има и кандидати, чиито обекти никога не са били затваряни със заповеди на здравния министър, и такива, които декларират обороти за 2 месеца, които са по-големи от целия им годишен оборот за предходни периоди.

Ръст в производството на ток у нас

Производството на електроенергия в България се е повишило с 2,84 процента за периода 1 януари-14 февруари 2021 г. спрямо 1 януари-14 февруари 2020 г. Това показват последните оперативни данни на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) за енергийния баланс на страната за посочения период, публикувани на страницата на оператора.

От 1 януари до 14 февруари т.г. е

отчетено производство на електроенергия в обем от 5 989 209 MWh. За сравнение, за този период на 2020 г. производството е възлизало на 5 823 725 MWh. Потреблението на електроенергия в страната е намаляло с 4,02 процента за първия месец и половина на годината спрямо аналогичния период на изминалата година.

От 1 януари 2021 г. до 14 февруари 2021 г. са се изразходили 5 544

143 MWh, докато за същия период на 2019 г. е отчетено потребление от 5 776 387 MWh, посочват от ЕСО.

Данните показват, че за периода 1 януари-14 февруари 2021 г. спрямо 1 януари-14 февруари 2020 г. салдото (износ-внос) се е повишило с 840,19 процента. Участието на базовите централи от началото на годината до 14 февруари в сравнение с този период на миналата година е

намаляло със 7,55 на сто. От 1 януари до 14 февруари 2021 г. от базови централи е произведена 4 762 028 MWh електроенергия, докато за посочения период на 2019 г. производството е било 5 150 897 MWh. За сравнявания период от ЕСО отчитат намаление на участието на ВЕИ в преносната мрежа с 6,94 процента и в разпределителната мрежа - с 12,42 на сто.

СНИМКИ БГНЕС

Каталунската полиция задържа испанския рапър Пабло Асел, осъден на 9 месеца затвор за прослава на тероризма и оскърбяване на короната в свои публикации в "Туитър" и в една песен в "Ютюб". На 12 февруари той трябваше да се яви в затвора, но вместо това се барикадира със свои поддръжници в университета на каталунския град Лейда. Полицията влезе в университета, за да го арестува

Гърция в парализа от небивал сняг

Рекордно ниски температури в САЩ, щатът Тексас е в лед

Арктически студ е сковал Гърция и Турция, където не-обичайно обилни снеговалежи затрудниха живота на милиони хора.

Циклонът "Медея" донесе рекордни за последните 12 г. снеговалежи в Гърция. Наложил се властите да предупредят жителите, особено в северните и източните предградия на Атина, да не напускат домовете си. Редица квартали на гръцката столица останаха без ток. Силният сняг затрудни градския транспорт, като повечето автобуси останаха в гаражите, а една от линиите на метро беше спряна.

Температурите в северната част на Гърция паднаха до -20 градуса по Целзий.

Проблемите принудиха властите да отложат планираните ваксинации срещу КОВИД-19 в област Атика, която е най-силно засегната от стихията. Силните снеговалежи и бури не са необичайни за северната част на страната, но са непознати за южната Атика.

Спирания на тока имаше както в континентална Гърция, така и на острови край източния бряг, които бяха засегнати от силни ветрове.

Студеното време парализира Истанбул и Анкара, като учебните занятия са отменени. Прекъсната е и фериботната връзка през Босфора. Затруднено е движението по магистралите.

В САЩ рекордни студове са сковали щатите Тексас, Арканзас, Илинойс, Кентъки, Индиана и Охайо. В Тексас, Небраска и Минесота температурите паднаха до нива, невиджани през последните 100 г., като предупреждения за снежни бури и виелици са издадени за значителна част от територията на засегнатите от лошото време седем щата.

Най-ниската стойност е отчетена в Хибинг, Минесота - минус 38 градуса. В южния щат Тексас минусовите температури са обхванали целия щат, включително Далас, Сан Антонио, Хюстън и Остин. Арктическите студове достигнаха до

северно Мексико, предизвиквайки хаос.

Необичайното за южните щати време остави без ток 3 млн. потребители в САЩ и 5 млн. в Мексико. Заради повишеното потребление на места е трябвало да бъде въведен режим на тока.

Най-малко 11 души са загинали в автомобилни катастрофи, причинени от лошото време. Само в понеделник в САЩ са били анулирани над 3700 полета и са били затворени две международни и пет регионални летища. Президентът Джо Байдън обяви извънредно положение в Тексас, където според метеоролозите температурите ще продължат да падат до минус 26 градуса.

КОВИД-ът отстъпва

Три пъти по-малко новозаразени в света са регистрирани през последното денонощие в сравнение с пика на пандемията, съобщи сайтът "Уърлдметърс". Ако преди около месец на 8 януари денонощният антирекорд бе 845 000 души, на 15 февруари показателят бе 263 000 новозаразени, което е три пъти по-малко. Пак за последното денонощие починалите са 6573, докато пикът на денонощната смъртност на 20 януари бе 17 598 души. През декември светът започна ваксинирането срещу КОВИД-19.

ЕС преговора с американската компания "Модерна" за закупуване на допълнителни 150 млн дози ваксина към вече поръчаните 160 млн. дози. Освен това ЕС е близо до приключване на преговори с американската компания "Новавакс" за 200 млн дози от нейната ваксина, която още е в процес на разработка.

В Нидерландия окръжният съд в Хага разпореди на правителството да отмени незабавно националния комендантски час, наложен заради коронавируса. Наскоро кабинетът удължи мярката поне до 2 март.

Белия подпомага с нови мерките най-засегнатите сектори. До края на юни се удължават действащите вече мерки, финансово ще се подпомагат артистите и студентите, намалява се и имотния данък за периода май-юни.

„Газпром“ рязко вдигна доставките за Европа

"Газпром" е увеличил с над една трета доставките на газ за Европа от началото на годината. Износът за ЕС е пораснал с 36,5% до 27,5 млрд. куб. м газ спрямо първите 45 дни на 2020 г.

Сред големите купувачи най-висок ръст се отбелязва в Италия със 112,7%, но нарастване има и в Полша (+63,7%), Германия (+35,5%), Турция (+30,5%) и Нидерландия (+8,4%).

Търсенето на синьо гориво в Европа се увеличава заради студената зима, се казва в съобщение на "Газпром". В същото време компанията отбелязва, че резервите в хранилищата в Европа намаляват. Запасите на Франция са вече под 30%, а от началото на годината доставките са нараснали с 44%.

Газовият поток по ужгородския коридор през Украйна за Словакия остава стабилен на ниво 67 млн. куб. м дневно, а общите доставки през Украйна влизат в квотата на "Газпром" от 124 млн. куб. м дневно.

В същото време компанията отчита, че през 2020 г. Европа е потребявала 12% по-малко руски газ спрямо предходната година.

НАКРАТКО

13 турски заложници убити в Северен Ирак

Държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен уведоми по телефона турския си колега Мевлют Чавушоглу, че "терористите от ПКК" са отговорни за смъртта на 13 турски заложници в Северен Ирак. Първоначално САЩ отказаха да потвърдят екзекуцията и Турция ги обвини в подкрепа на "терористи". Отделно Блинкен призова Анкара да се откаже от руските ракети С-400 и изрази подкрепа за продължаващите преговори между Турция и Гърция по спорните въпроси в Егейско море.

Ракетен обстрел срещу база на САЩ в Ирак

Американска авиобаза край иракския град Ербил е била подложена на ракетен обстрел. В момента няма данни за ранени или убити от военната база. Съобщава се обаче, че ракети са паднали в квартал на града, загинал е цивилен, други шестима са ранени. Местни медии уточняват, че ракетите са били изстреляни от райони, които се намират под контрола на ирански милиции.

Вашингтон обжалва съдебно решение в полза на Асанж

Администрацията на Джо Байдън е обжалвала решението на британски съд за не бъде екстрадиран основателя на "Уикилийкс" Джулиан Асанж в САЩ. Тя настоява австралиеца да бъде изправен на съд за шпионаж и незаконна кражба на стотици хиляди секретни дипломатически документи и информация, свързана с американските военни действия в Афганистан и в Ирак. Съдът мотивира решението си с психическо заболяване на Асанж.

Оставка заради вируса в Перу

Перуанският външен министър Елизабет Астате подаде оставка, след като призна, че е едно от 500-те лица от върхушката, имунизирана с китайската ваксина "Синофарма". На нейно място бе назначен дипломатът ветеран Алън Вагнер.

В Мианма продължават протестите срещу военната хунта, извършила преврат на 1 февруари. Хиляди демонстранти се събраха пред посолствата на Китай и САЩ с надписи "Вън диктатора!". Хиляди се събраха и пред офисите на Националната лига за демокрация на Аун Сан Су Чжи, чието правителство бе свалено от хунтата, както и край сградата на централната банка. В столицата Найпидо бяха арестувани 20-на студенти, а в град Мандалей полицията рани най-малко шестима души с гумени куршуми

17

Нова пунта Мара

Евгени ГАВРИЛОВ

“Сваляш студения резерв оттук насетне. Студен резерв, ако ни е необходимо - само държавната ТЕЦ “Марица Изток 2”, нареди Той миналото лято на енергийния министър с цел да намали напрежението. Беше в разгара на протестите. Още същия ден Теменужка Петкова предложи в парламента студения резерв да се възлага само на държавната централа.

Моментално мнозинството гласува по команда необходимите законови промени. Събитията през последните дни обаче показаха, че това бе поредната порция безсмислено законотворчество. Защото въпреки “забраната” централите на Доган и Ковачки отново се обляжиха.

Студен резерв са енергийните мощности, които стоят в готовност и могат да бъдат включени при

нужда, за което централите получават милиони от държавата. “Абонирани” за него бяха, явно и остават, предимно мощностите на Ахмед Доган и Христо Ковачки.

Преди три години от държавната ТЕЦ “Марица Изток 2” обявиха, че централата не може едновременно да осигурява ток за потребление и да поддържа студен резерв и затова се отказва от договора за студения резерв. На 20 април 2018 г. бе обявен извънреден търг, който да покрие неспазения от “Марица Изток 2” ангажимент. Срокът за подаване на оферти бе изключително кратък - до 24 април. Последва състезание с един кон, което спечели единственият кандидат - ТЕЦ “Варна”, която в края на 2017 г. стана собственост на фирма “Сигда” срещу 48,5 млн. евро. Фирмата е на Данаил Папазов, министър на транспорта в кабинета на Пламен Орешарски. Няколко месеца по-късно Ахмед Доган придоби срещу 3500 лева 70% от акциите на ТЕЦ “Варна”, купвайки дяловете на сина и дъщерята на Папазов в “Сигда”.

Повелителят на обръчите получи по-

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

дарък, подготвен специално за него на принципа “кон за кошка”. Отнемането на студения резерв от ТЕЦ “Варна” на Доган и прехвърлянето му към държавната ТЕЦ бе откровен политически акт, предприет от уж независимата от ДПС власт под натиска на площада. Неговата символика - държа-

вата спира кранчето на Доган - изглеждаше самодостатъчна, за да заглуши редица сериозни въпроси. Например, по какви правила работи енергетиката и защо едно съмнително решение трябва да бъде заменено от друго съмнително решение, което се оказва поредната Му пунта Мара.

Триумф на лявото

Юри МИХАЛКОВ

В Косово настъпва тектонично разместване на политическите пластове. Водещо е вече социалното начало, а не войнстващият национализъм и антисърбският фактор. Това са изводите от проведените се на 14 февруари предсрочни парламентарни избори. На тях победи партията на антистатуквото “Самоопределение” на смятания за лев лидер

Албин Курти. При това победи разгромно с 48% от гласовете - от 2 до 4 пъти повече от гласовете за партиите на статуквото и на “политическите лъвове” като бившия президент Хашим Тачи или бившите премиери Иса Мустафа и Рамуш Харадинай. “Самоопределение” получи и почти два пъти повече гласове от спечелените 26% на предишните редовни избори през 2019 г.

Според анализатори “Самоопределение” и Курти са политическото представителство на младите косовари. А именно при тях е висока безработицата, силна е тревогата от липсата на нормалност и перспектива, силно е и недоволството от управлението на статуквото. Курти нямаше

как да не спечели изборите, след като по време на краткото си премиерстване (февруари-юни 2020 г.) се залови да разчиства публичните компании, които според мнозина са огнища на корупция. Нямаше как да не спечели, след като отмени заповедта на предшественика си Харадинай за двойно увеличение на министерските заплати и ги върна на предишното им ниво от 1500 евро. Статуквото намери начин да го изхвърли от премиерското кресло, но сега става ясно, че всъщност е разчистило пътя за разгромната му победа.

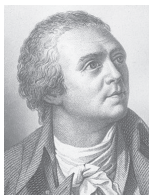
“Нашият приоритет е справедливостта и заетостта. Няма да отмъщаваме на никого, но ще търсим справед-

ливост. Всеки от нас трябва да поеме отговорността да направи страната ни подходяща за живот”, очерта Курти профила на управлението си.

Избирателят показва директно “червен картон” на статуквото, което явно е смятало, че заслугите му за независимостта и конфронтацията със Сърбия ще са достатъчни за политическото му дълголетие. Приоритетите на косоварите вече са други - социална сигурност и нормален живот.

Албин Курти заяви, че диалогът със Сърбия няма да е сред приоритетите му. Такъв подход може да му донесе колкото минути, толкова и плюсове. Рано е да се предскаже кой от знаците ще натежи.

1740 - РАЖДА СЕ ОРАС ДЪО СОСЮР, ШВЕЙЦАРСКИ УЧЕН (УМИРА 1799 Г.). Геолог, ботаник и алпинист, изследовател на Алпите. Смята се, че е един от първите, предложили термина “геология” (1779). За нуждите на алпинистите конструира първата в Европа походна печка за приготвяне на топла храна чрез слънчевите лъчи.

1879 - РАЖДА СЕ ОВАНЕС АДАМЯН, АРМЕНСКИ ИНЖЕНЕР (УМИРА 1932 Г.). Изобретател на телевизията и факс машината. През 1907 г. провежда в Берлин първото в света експериментално предаване на цветни картини на разстояние 600 км. През 1921 г. докладва идеята си за факс машина на Осмия всеруски конгрес по електротехника в Москва, а през 1930 г. осъществява първото в света факсово предаване от Москва до Ленинград.

1925 - УБИТ Е ТОДОР СТРАШИМИРОВ (Р. 1880 Г.). Политик от БРСДП, по-късно - от БРСДП (ш.с.), а от 1920 г. - от БКП, брат на писателя Антон Страшимиров. Арестуван от режима на Цанков дни преди Септемврийското въстание (1923). Освободен, тъй като е избран за депутат. От трибуната на НС разобличава репресиите на режима спрямо опозицията и интелигенцията. В деня, в който отпразва запитване до министъра на вътрешните работи, е убит на улицата.

1927 - В РУСЕ СЕ РАЖДА ЛЕОН ДАНИЕЛ, ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР (УМИРА 2008 Г.). Работи в театрите в Русе, Бургас, Враца, София, в БНТ, в Студия за хроникални и документални филми. Между забележителните му спектакли са “Три сестри” и “Вишнева градина” на Чехов, “Дванайсеца нощ” на Шекспир, “На дъното” на Горки и др. Отличен с много награди, доктор хонорис кауза на НАТФИЗ.

1935 - РАЖДА СЕ КИРИЛ НЕШЕВ, ФИЛОСОФ (УМИРА 2010 Г.). Завършва философия в СУ, специализира в МГУ “М. Ломоносов” в Москва, професор. Научните му интереси са в областта на етиката. Бил е декан на Философския факултет и зам.-ректор на СУ. Автор на монографии и брошури, сред които “Азбука на семейната етика”, “Българинът днес - съдба и свобода”, “Политическата етика” и др.

1990 - ОСНОВАНА Е КНСБ. Конфедерацията на независимите синдикати в България е наследник на организацията Български професионални съюзи (БПС), преименувана през 1989 г. в Независими български професионални съюзи (НБПС). XI извънреден конгрес на НБПС на 17 февруари 1990 г. е I учредителен конгрес на КНСБ.

2008 - КОСОВО ОБЯВЯВА НЕЗАВИСИМОСТ ОТ СЪРБИЯ. България и още 73 държави, 22 от които членки на ЕС, както и САЩ, Канада и Австралия, я признават. През октомври 2008 г. по инициатива на Сърбия ООН поисква от Международния съд в Хага да се произнесе дали решението не противоречи на международното право. На 22 юли 2010 г. съдът излиза с решение, че актът не е в нарушение на международното право. На 27 юли 2010 г. сръбският парламент приема резолюция, че въпреки това решение Сърбия няма да признае независимостта на Косово.

АКАД. АНГЕЛ ГЪЛЪБОВ:

Разхлабване на мерките може да има лош резултат

Ваксината на „АстраЗенека“ не е опасна, но в Европа не се препоръчва за хора над 55 г., защото е неефективна, казва известният лекар вирусолог

Интервю на
Велиана ХРИСТОВА

■ Проф. Гълъбов, доста време върви ваксинацията у нас, но изглежда пак оставаме на последно място в Европа като процент на ваксинирано население.

- Да, това е вярно. Не знам дали сме последни или предпоследни, но, общо взето, сме на опашката.

■ Известно ли е вече кога ще се усетят резултати от ваксината?

- Това е световен въпрос, идеята е, ако голяма част от населението, да речем една трета, да не говорим за две трети, е или ваксинирано, или преболедувало, да се получи т.нар. резултат от колективния имунитет. Той би трябвало да ограничи рязко заболяемостта и нещата да вървят към ликвидиране на пандемията.

■ В България хората като че ли не бързат много да се ваксинират?

- Има такова нещо, у нас по принцип има един негативизъм към правенето на ваксини. Това най-ясно личи от ваксините срещу грип. За разлика от тези срещу КОВИД-19, които сега се експериментират, ваксини срещу грип се прилагат от 60-те години, имаше достатъчно време да се приготвят и да се изпитат перфектни ваксини. Те всяка година се композират наново и някъде през март се съобщава за Северното полукукло срещу кои грипни щамове трябва да бъдат те, понеже грипните вируси се променят в хода на годината. Не е ясно в периода между два зимни сезона къде стоят грипните вируси и къде се променят. Тази година няма грип, това се случва за първи път и не е ясно защо. Но, общо взето, тезата е, че когато значителна част от населението се ваксинира, ще има успех.

В България има негативизъм дори по отношение на блестящо разработените технологии срещу грипа. У нас се ваксинираха не повече от 2 до 4 процента от населението, за разлика от някои западноевропейски страни, където този процент надминава 70. Населението на България май че едва сега започна да се замисля за ваксините. Освен това, у нас има хора, които правят пропаганда срещу ваксините, макар че се знае, че ваксините ликвидираха такава заболяване като вариолата например - най-силното био-

логично оръжие, и населението вече не се ваксинира от 1980 г., когато последните огнища на вариола в света бяха ликвидирани. А за сегашните ваксини срещу КОВИД-19 данните страдат и от известна противоречивост, информацията не е пълна и не е еднопосочна.

■ У нас възрастните бяха оставени в четвърта група, т.е. за по-късно ваксиниране, докато в света почти навсякъде започнаха с възрастните. Защо е така?

- Това е потресаващ факт, който е срам за България. Навсякъде в Западна Европа започнаха с възрастните. Чудя се как в щаба не можаха този въпрос да го дискутират. Те толкова детайлно навлизат в някои въпроси, но възрастните да бъдат оставени накрая - това е пълен абсурд, който никъде го няма в Европа. У нас ваксинираха веднага 15 000 души в домовете за престарели. Ама, вижте какво, това е по-малко от една стотна от възрастните хора. А българският народ не праща своите възрастни хора в домовете за престарели, традициите са възрастните да си останат в семействата и със своята мъдрост, опит и помощ да живеят в семействата. И обичайно те умират вкъщи, сред близките си.

Освен това, в България

средната възраст на преживяване е доста ниска - 78 г. при жените и 73 г. при мъжете, докато в западноевропейските страни жените живеят средно до 84-85 години, а мъжете до 80-82 години. Тези разлики са фрапантни и затова отлагането на ваксините за възрастните у нас е голяма грешка. Над един и половина милиона българи са оставени в четвърта категория. Първо трябвало да минат държавните служители, включително в МВР, където хората на предна линия не са чак толкова много, в съдебните органи и други държавни служители. Единственото логично обяснение, което намирам, е, че тук има някакъв политически елемент и че нещата са свързани с изборите. Добре, така са решили управляващите и щабът, обаче защо журналистите не реагират по този въпрос? Може би защото журналистите са по-млади и много не мислят за възрастните. Но все пак е странно - нашите журналисти вече много добре познават това заболяване, следят го най-подробно и дори на специалистите понякога им е трудно да отговорят на въпросите им. Странно е, че и тях не ги интересува този проблем, това е вече един кошмар.

■ Тук възниква въпрос - в повечето държави не пре-

поръчват ваксината на „АстраЗенека“ за възрастните хора над 55 години. А у нас това изглежда, че ще е най-масовата ваксина.

- И Германия, и Италия, и Австрия забраниха ваксината на „АстраЗенека“ за хора над 55 г. Към това по-късно се присъединиха всички западноевропейски страни, изключая Англия, където е разработена тази ваксина. Тук се хвалят, че щели да бъдат внесени 200 000 дози от „АстраЗенека“. За всички ваксини се прави прецизна статистика, която очевидно не е достатъчна засега. Тази ваксина се появи по-късно, има проблеми с изясняването на ролята на първата ваксинация и на втората след нея. Данните за „АстраЗенека“ засега не са много надеждни, твърдо се доказва, че тя е неефективна към южноафриканския вариант на вируса. Неотдавна в Англия след първата мутация на вируса се появи нова, има два бразилски варианта. Факт е, че тази ваксина не се дава на възрастните над 55 години, тъй като в тази възраст има известен регрес в имунната система, а тази ваксина не показва висока ефективност. Фирмата дава някои по-оптимистични резултати, но това не е така. Ако на мен ми предложат да се ваксинирам с „АстраЗенека“, ще откажа.

■ Тя опасна ли е или просто може да няма ефект?

- Не е опасна, но не е достатъчно ефективна. Ваксините не са опасни. Предполагам, че при всички случаи някаква ефективност ще има, тези хора малко по-слабо ще преболедуват. Общо взето, ваксината на „АстраЗенека“ отстъпва по ефективност, въпреки че е най-евтина и има предимството, че не се изискват за съхраняването и пренасянето ѝ при тези ниски температури, като за ваксината на „Пфайзер“ - минус 70-80 градуса, и минус 20 градуса - за „Модерна“.

■ А руската ваксина, която мнозина предпочитат?

- Тя се съхранява нормално в хладилник. Тя е няколко варианта, не само „Спутник V“. Както знаете, тя се въвежда и е основна за Унгария, за Сърбия, плюс китайска ваксина. Ваксина „Спутник V“ въвежда коронавирусна структура чрез човешки аденовирус. В Сърбия се организира производство на руската ваксина, по руска технология.

■ Заговори се отново за разхлабване на мерките, за отваряне на ресторанти, а ето, че заболяемостта

отново расте. Как се отнасят към евентуално разхлабване на мерките?

- Този въпрос наистина е твърде важен, става дума за първата мярка срещу КОВИД-19 - карантината. Ваксините са втората мярка. В България твърде късно започна „търгуването“ на ваксината, макар че на нас ни се пада 1,55 на сто от разпределянето на Европейския съюз. Там има някои проблеми и фирмите сключват преки договори, избягвайки инстанцията Европейски съюз, санкционирането и разпределянето от Еврокомисията. Някои страни вече го направиха, примерно в Израел са осигурили ваксини за 9 милиона души, вече са ваксинирали около 4 милиона и напредват с бързи темпове.

У нас пълно затваряне не се направи нито веднъж, както направиха например гърците. И съвсем основателно се похвалиха с изключителни резултати. Но туристическият сезон ги кара да променят някои неща и резултатите са налице - веднага се повишава заболяемостта. При нас в това отношение министърът на здравеопазването добре направляваше този процес, затягането на мерките имаше резултат, но, както виждате, има власт над него. Няма да се изненадам, ако нещата не потръгнат добре. Имаме немалко изолирани доказани щамове от английския вариант, не е изключено вече да е проникнал и южноафриканският вариант. Така най-вероятно резултатът от евентуално ново разхлабване няма да бъде благоприятен. На първо място - училищата, на второ - ресторантите и някои обществени мероприятия, ще изиграят своята роля. Не е изключено при това ръстът на заболяемост да продължи.

Над 1000 души заразени и покачване до близо 10% от тестовите за денонощие е много лош резултат. Да не забравяме, че смъртността в България е много висока, въпреки че вече не сме първи. Близо 10 000 българи са загубили живота си от КОВИД-19. Съвсем не е вярно, че това е като при грип. При грипа рекордите бяха 2000 души починали на сезон и невини бяха достигнати това число. При грипа обичайната смъртност е някъде 0,05-0,06%; за свинския грип, който причини пандемия, бе някъде 0,5-0,6%; при КОВИД-19 става дума за над 4 на сто. Така че ситуацията е много сериозна и борбата с това заболяване трябва да се води с пълна сила. Не трябва да се използва политическата ситуация преди избори, чувства се, че има такъв елемент. Ще видим как ще бъде по-нататък.

„Обесиха Василя... Ох!“

Процесът срещу Левски. Новооткрити документи

Велислава ДЪРЕВА

През последните две години в Османските архиви бяха открити над 50 документа и снимката, по която турските власти издирват Левски. ДУМА вече запозна читателите с част от новоиздирените архиви - кореспонденцията между Дунавския валия Хамди паша, Софийския мютесариф Мазхар паша, трима велики везири - Мидхат паша, Недим паша и Рюшди паша, Високата порта и султан Абдул Азис от 11/23 януари 1872 г. до 17/29 март 1874 г. (<https://duma.bg/zlodeyat-levski-sreshtu-portata-nashastietio-n209255>). Днес ви представяме още от тези документи.

Бележка - всички цитирани тук новооткрити документи са обозначени със звездичка!*

1. Предателство преди Арабаконак
*На 16/28.IX.1872 г., една седмица преди Арабаконашкия обир Дунавският валия Хамди паша изпраща доклад до великия везир Мидхат паша. **За първи път, много преди разкритията след обира на пощата, се появява името на Васил Левски като ръководител на тайната организация. Описана е и част от комитетската мрежа.**

Хамди паша: “Българският комитет в Букурещ [БРЦК] е започнал да подсилва редците си и е предприел нови стъпки за осъществяване на революционните си намерения. **Преди два и половина-три месеца (б.а. - сиреч юни-юли!) комитетът е призовал и привлякъл някои съмишленици в околните Ловеч, Севлиево, Плевен, Търново, Габрово и Орхание (Ботевград), както и в Троян, Тетевен, Гложене, Етрополе и Видраре... Ловеч е бил определен за център, а лице на име Васил Левски... е било изпратено и с негово съдействие е бил съставен комитет...**”

Следват имената на комитетските дейци: от Ловеч - поп Лукан Лилов, поп Кръстьо Никифоров, Христо Пушкар, Димо Драсов, Цонко Златаря, Стоян Куюмджията, Лукан Чачев, Христо Цонев (Латинеца), Добри Механджията, Никола Сирков, Мирко (Миро) Павлов, синовете на поп Лукан - Марин, Илия и Христо Поплуканови; Анастас Попхинов (Плевен), Стоян Брънчев (Орхание), Христо Иванов - Големия (Габрово), Цочо Маринов и Иван Казанджиев (Троян), Васил Йонков (Гложене), Тодор Пеев (Етрополе), Пано (Патю) чорбаджи Павел Поппетров (Видраре).

Хамди паша предупреждава, че “участниците в този зловреден комитет... възнамеряват да прекарат [на територията] на вилаета пушки, винтовки, амуниции и други боеприпаси, пренесени през Никополската, Свищовската и Оряховската околии”. И заявява, че “никога няма да допусне порочните идеи на тези лица да получат широка обществена подкрепа”.

За първи път е назовано името на “секретен служител” - Зия ефенди, полицейски инспектор, знае български, легализиран като горски в Ловеч, заплата 700 гроша като “здравни разходи”. След Арабаконак и

агентите, и “здравните разходи” ще скочат тройно и четворно.

Към доклада Хамди паша прилага преведени на турски Програмата и Устава на БРЦК, приети от Общото събрание на БРЦК в Букурещ (29.IV/11.V. - 4/16.V.1872 г.). На това събрание Левски е избран за Главен апостол на цяла България. По решение на Левски Ловеч е центърът на Вътрешната революционна организация (ВРО). Оттук-насетне в османските документи Уставът на БРЦК ще бъде наричан “червената книга” заради червените корици.

*На 25.IX./7.X.1872 г. великият везир успокоява Дунавския валия: **“Дейността на комитетските дейци е позатихнала и приближаващата зима може да им попречи да приведат в действие революционните си помисли... Тези издания (б.а. - Уставът и Програмата) не бива да предизвикват ни най-малко притеснение... лицата, за които се говори, че участват в революционната организация, се следят внимателно”.**

И така: През юни-юли 1872 г. турските власти знаят част от комитетската мрежа и “следят внимателно” комитетските дейци; знаят, че Ловеч е центърът на ВРО и че Левски е ръководител на ВРО; разполагат с основните документи на БРЦК. Едно не знаят - как изглежда Левски. Много скоро ще научат.

Въпроси: От кога турските власти разполагат с тази информация? От лятото на 1872-а или от по-рано? Как документите на БРЦК попадат в турски ръце? Кой е агентът/доносникът, разкрил част от комитетската мрежа и комитетските дейци? Кой е издал Ловеч като център на ВРО? Кой е издал името на Васил Левски?

Един доносник знаем със сигурност - през юли 1872 г. хаджи Иванчо Пенчович ефенди донася на Мидхат паша за “комитетската опасност”.

2. Предателства след Арабаконак
На 22.IX.1872 г. 14 души обират пощенската кола, която кара 125 хил. гроша. Това е фаталната Арабаконашка авантюра, организирана от Димитър Общи въпреки изричната забрана на Левски. Арестувани са обирачите и комитетските хора, споменати в доклада от *16.IX.1872 - общо 50 души. Мнозина сами се предават...

Един човек не е арестуван - поп Кръстьо. На 24.XI.1872 г. Мазхар паша в телеграма до търновския каймакам нарича поп Кръстьо *muhbir* и оценява “неговите досегашни донесения” като “една негова похвална заслуга за народа и отечеството”. В превод *muhbir* означава агент, шпионин, доносник, предател, даже - вельзул. В новооткритите документи не

срещаме името на поп Кръстьо.

Мазхар паша ръководи първото следствие - 19-28.X.1872 г. в Тетевен и Орхание. За 10 дни провежда 58 разпита и очни ставки. Започват предателствата...

Димитър Общи издава 27 комитета; Хаджи Станьо Врабевски и Петко Милев-Страшника - по 15 комитета; Анастас Попхинов - 12 комитета и брат си Данаил; Гаврил Брънчов - 7 комитета; Павел Лалов, Атанас Гложенеца и Вутьо Ветов - по 3 комитета... И един през друг издават Левски.

Разкрити са над 70 комитета и над 150 комитетски дейци. Така мислехме досега. Истината е страховита. Тя е убийствена. Новоиздирените документи разкриват мащаба на пораженията върху революционната организация. Издадените комитетски дейци са над 500! Това четем в докладите на Дунавския валия (*7/19.XI.1872), на Софийския мютесариф (*8/20.XI.1872) и в изложението на Великия везир (*18/30.XI. и *26.XI.8.XII.1872) до султана и щаба на Втора имперска армия. Кой са тези над 500 души? Не знаем. Знае Високата порта.

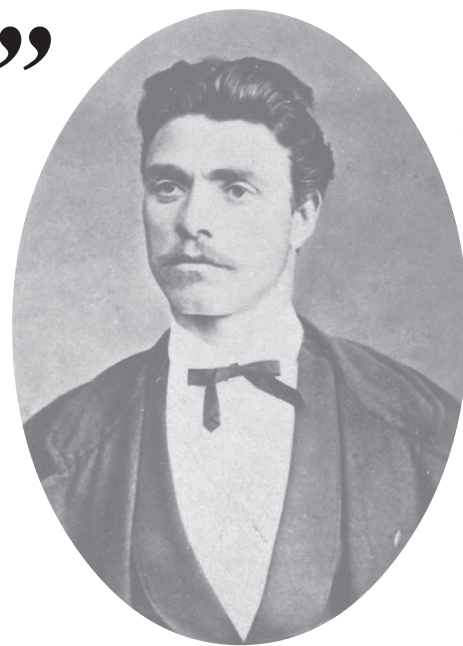
3. Извънредната имперска комисия
*На 18/30.XI.1872 г. Мазхар паша предлага да бъде създадена извънредна комисия, тъй като “местната управа в София ги е заловила и задържала (б.а. - обирачите и комитетските хора), то в съдебния процес тази управа би се оказала в двойката роля както на обвинител, така и на съдебна инстанция. Проведено по този начин, разследването няма да бъде убедително”.

И разпорежда: “комисията да разследва случая от всички гледни точки, да проведе, спазвайки закона, разпитите на извършилите престъпления и на тези, които подбуждат населението към бунт, както и да определи и наложи подходящи присъди, като не остави никакви основания на която и да е страна да твърди, че процесът не е справедлив”...

За членове на комисията са определени “следните почитаеми лица: изгъкнатият генерал Али Саиб паша, Йованчо ефенди (б.а. - хаджи Иванчо Пенчович), член на Отделението за наказателни дела към Съвета за съдебни решения, и пенсионираният от поста помощник-управител на Багдадския вилает Шакир бей, които се отличават със своята праволинейност и компетентност”...

Възнаграждението на всеки от тримата е по 15 000 гроша, на председателя Али Саиб - още 5 000 гроша, а на Шакир бей - “временна заплата от 10 000 гроша, тъй като в момента не е на платена служба”. Йованчо ефенди не е почетен с допълнителен хонорар...

В комисията участват още трима българи: **Хаджи Мано (Мануил) Стоя-**

нов, Пешо Тодоров-Желявеца и Мито Каймакчиев - членове на Софийския меджлис, най-богатите софиянци. Хаджи Мано притежава Драз махала, а само дворът на един от неговите имоти се простира от Сатиричния до Народния театър. Желявеца притежава кв. “Лозенец” и земите между Военното училище, ул. “Иван Асен II” и бул. “Евлоги Георгиев” - 76 000 кв. м. След 1878 г. тримата ще се сродят помежду си - имането трябва да се умножава... Ще бъдат все така богати и влиятелни. Хаджи Мано ще влезе в управата на БНБ, Желявеца ще стане кмет на София...

Особено ще преуснее **Хаджи Иванчо Пенчович**, наричан мило “Йованчо” - член на Върховния съд и на Държавния съвет на Османската империя, най-първ Мидхадов доносник и шпионин, а след 1878-а - депутат в Учредителното събрание...

Българите в Имперската комисия принадлежат към елита, обгрижван и употребяван от Високата порта. По принцип отношението на турците към “раята” е унизителна смесица от презрение, пренебрежение и снисхождение - “българите са или глупави, или побъркани, или пък завеейни” - така на *8/20.XI.1872 Мазхар паша нарича заловените след Арабаконак. Един факт стъписва великия везир Рюшди паша (*18/30.XI.1872): “**Онези, които са инициатори и организатори на това движение против държавата, са коджабашии (старейшини), чорбаджии и учители**”. Не някакви нехранимайковци, безделници, глупци и гламавци, а горният слой на българското общество, люде заможни и образовани.

Срещу възрожденския елит са представителите на имперския елит, които ще окачат Левски на черното бесило, щото си пазят привилегиите, имането и ордените. За награда Йованчо ще бъде закичен с орден “Меджидие” IV степен. А Мано, Пешо и Мито (наричани Мано ага, Пешо ага и Мито ага) - с “Меджидие” V степен. Инак всеки от тях е заслужил да бъде въздигнат като “Държавен предводител на епохата” или поне - “Главен страж на Портата”...

4. Тактиката на Високата порта
Въпреки огромната агентура Левски създава неподозирана тайна организация, която застрашава “Височайшата държава”. Империята разбира своя провал и не иска светът да види колко е болен “болният човек”. Не иска шумен политически процес, масови бесилки и мощен международен резонанс. Старае се да приглуши и потули провала, та всичко да мине тихо, по терлици.

Проанглийското лоби на Мидхат паша иска обратното. Посланик Елиът подтиква Мидхат да “докаже”, че тайната организация е руска или поне сръбска направа. Мидхат заповядва не само да се търсят, но и да се изфабрикуват “факти” за руска намеса.

Не минава ден, в който Бойко Борисов и обкръжението му да не нахлуят в новините с хвалебствия за собствената си неповторимост и безгрешност. Джибът, с който обикаля насам-натам, отдавна се е превърнал в институция - последната инстанция, която разпорежда, "решава проблеми" и раздава пари. Критерият за качество на тази сяпка "политика" е вътрешната интуиция на самия Борисов и моментното му настроение. КОВИД-кризата и мерките в стил "а така, а онака" също не прави изключение, като тук всяко обещание е от ден до пладне, но от устата му звучи като стратегическо планиране на изключителен капацитет.

"В България почти не се усеща, че има пандемия... Ваксината е нашето оръжие и трябва скоро да се връщаме към нормалния живот, това го очакват от нас хората." Такива ги наговори преди ден Бащицата на поредното работно заседание на кабинета и НОЩ, на което отново бяха отчетени всевъзможни успехи, свързани с действията на властта срещу епидемията.

Още 42 000 ученици от прогимназиален и гимназиален етап се обучават присъствено, рапортува министърът на образованието Красимир Вълчев. Близо 2900 паралелки в страната вече ходят на училище. Отделно има 240 000 деца в предучилищна възраст посещават детските градини. И т.н.

Човек ще рече, че животът се нормализира и се връща в онова русло, което изгубихме задълго. В същото време официалната позиция на лекари и математици звучи в стила на "лошото ченге": навлизаме в трета вълна, към 1 март цяла България ще е в червената зона, ще отчитаме над 1000 - 2000 заразени на ден, пуска-

Пошъл пиар

Рече и отсече - на гърба на болни и здрави

■
Валентин ГЕОРГИЕВ

нето на учениците в класните стаи е грешка...

За какво е целият този театър, когато излиза, че след седмица-две, ако не и по-рано, здравният министър ще издаде нова заповед за поредния локдаун? Дори и да пуснат децата, скоро, много скоро, пак ще ги спрат. Но правителството е спокойно и в двата

случая - то никога не греши, защото винаги го прави с "грижа" за хората.

На същото това съвещание е чуруликала с разни статистики и раздадени милиони и министър Деница Сачева. Не си струва да ги повтаряме, защото и бизнесът, и безработните, и всички засегнати най-добре знаят, че тези мерки почти не работят и не помагат. Картината е катастрофална, сочи анкета на БСК: от антикризисните мерки са се възползвали малка част от предприятията. Най-популярната мярка 60 на 40 е стигнала до 28 на сто от фирмите, като тук влизат и фрапантни случаи като например "помощ" от... 90 стотинки. 27 на сто са успели да се вредят за грантовете между 3 и 10 хиляди лева. От кредитния мораториум са се

възползвали едва 17 на сто от фирмите. Едва 1 процент от анкетираните е ползвал мерките през Българската банка за развитие, а 2-5 процента обмислят/проучват такава възможност. За всички останали тези мерки са или неприложими, или неизвестни.

Тук трябва да прибавим и водевила на Борисов с ресторантьорите, чиято игра на котка и мишка продължава с нови сюжети. Ресторантите задължително ще отворят на 1 март, каквито и да са данните за разпространението на коронавируса, изцепи се Той при посещението си в Исперих в неделя. И "повече по тази тема няма да се говори" - рече и отсече пред собствения си здравен министър. А твърди, че се вслушвал в съветите на НОЩ и на лекарите, защото те били

„Обесиха Василя... Ох!“

От стр. 10

Остава силно разочарован. Русия и Сърбия нямат никаква роля в българските комитетски дела.

Надделява политиката "Тихо, да не се разчуе!". Процесът не е в Цариград, а в София - за да бъде далече от очите на чуждите дипломати. Разкрити са над 500 души, а масовите арести спират след края на ноември 1872 г. Не защото Портата има "технически" проблем да ги изпоарестува и избеси. И не защото "системата" няма да издържи на такъв "натиск", а за да не се вдига шум. "Височайшата държава" има всичкото право да тържествува. Но тя не тържествува. Напротив. Тя е стъписана от мащабите на революционната организация.

*7/19.XI.1872. Дунавският валия до Великия везир: "Тъй като се разбра, че установеният брой на членовете [на комитетите] би надхвърлил 400-500 души, ако се пристъпи към залавянето на всички, повечето несъмнено ще признаят, че са участвали в това дело или че са знаели за него. Тогава ще се наложи всички да бъдат наказани, а понастоящем не е възможно и подходящо да бъдат определени наказаниа на толкова много лица".

*8/20.XC.1872. Софийският мютесариф до Великия везир: "Не е възможно

толкова много лица (400-500) да бъдат задържани наведнъж и да бъдат подложени на разпит". Мазхар паша предлага да бъдат наказани ръководителите, а на заподозрените "да им се направи само забележка и предупреждение да не им се налага да идват тук втори път". И заявява, че "по никакъв начин пред колегите от следствената комисия няма да споделяме, че спрямо тях е проявено снизхождение".

Великият везир одобрява предложението - като "особено подходящо" и "уместен похват, преценка и приложение", така че всичко да приключи "разумно и безшумно", и на *18/30.XI.1872 пише до султана: "Рано или късно подобни глупци ще си получат заслуженото".

В края на ноември 1872 г. всичко приключва "разумно и безшумно". Сякаш...

5. "Залавянето на злодея Левски ще бъде божие чудо"

За Портата няма съмнение, че Левски е главната фигура в тайната организация, създадена "с цел да отнеме от ръцете на мюсюлманите земята на дедите им и да изгради самостоятелно българско царство" (Мазхар паша до Великия везир, *20.XI.1872).

След края на ноември 1872 г. масовите арести спират, но издирването на Левски - не. Сноват потери, слухтят и

душат агенти, шпиони, доносници и "изродици български".

*25.XI/7.XII.1872. Великият везир до Одринския валия: "Залавянето и задържането на такива зловредни лица, без да им се даде възможност за осъществяване на тайните им съзаклетия и революционни намерения, е необходимо наказателна мярка и дълг на правителството. С настоящето писмо се нарежда да проявите старание и положите усърдие за обезателното залавяне и задържане на споменатия Васил Левски".

*25.XI/7.XII.1872. Дунавският валия докладва на Великия везир, че е разпоредил "споменатия злодей главатар Васил Левски... веднага да бъде заловен, като относно неговото залавяне и задържане бъдат приложени предвидените мерки за многократно извършване на строго забранена дейност. Ако той реши да избяга към Филибе или отсреща (б.а. - Влашко), залавянето на споменатия по тези места ще бъде едно божие чудо".

*26.XI/8.XII.1872. Великият везир разпорежда Втора имперска армия да осигури "видимо присъствие на войска", където е необходимо.

*2/14.XII.1872. С нареждане на Великия везир са назначени още тайни агенти, заплатите им са вдигнати на 3000 гроша, като "им се разрешава увеличаване на

водещите! Час по-късно доц. Ангел Кунчев поохлади мерациите му, като заяви, че "в момента никой не може да прогнозира кога точно ще отворят заведенията". Зависи от зависи, както се казва. С подобни предупреждения и призови към Борисов да се откаже от този мерак се изказаха и други колеги на Кунчев.

С какви очаквания и планове да са хилядите заети в този бранш, който от 4 месеца е хлопнал кепенци? Или пак ще ги отворят за ден-два, а после ще ги затворят, за да се угоди и на единия, и на другия.

Не знам защо са ни министерства, министри, експерти, шабове и т.н., след като имаме такъв респектиращ вожд начело на държавата, който контролира всички събития от А до Я. Да му вдигаме огромна статуя в центъра на София и да се знае поне, че е увековечен за поколенията. Хубавите неща са дело на Първия. За лошите са виновни чиновниците по министерствата. И Румен Радев, разбира се.

Не знам докога и докъде ще стигнем в този хаос, но народът вече е тотално скапан, и то не от кашлицата, ами от "мерките". И е време да бъде спасяван от причинените икономически и психични травми. Вече на никого не му дреме за третия, петия и бъдещия четиридесет и осми "нов щам".

Истинските вреди от управлението на Борисов са несравнимо по-тежки. Повече от десет години той няма хал хабер накъде да се върви в политическото управление на страната, камо ли в системата на общественото здравеопазване. За да е обратното, са нужни интелектуален капацитет, политическа култура и смелост, а не мишкуване по течението. Не е зле да се замислим, иначе пак ни чака повече от същото.

паричните разходи извън 3000 гроша... вместо да бъдат удовлетворявани чрез бакшиши и подаръци".

Левски ще бъде заловен на 27 декември 1872 г. Ще го разпитват шест пъти от 4 до 8 януари 1873 г. Ще му устроят седем очни ставки. Ще го обесят. И ще го захвърлят на "позорното гробище"...

Заклучение на Имперската комисия: "Именуемият Дякон Васил Левски се очерта като компетентна и централна личност... Той е бил председател на всичките комитетски организации... Той е твърде хитър и лукав, а същевременно известен със своята храброст... И изобщо той отказа да съобщи никакви имена и лица..."

Под бесилото Левски ще каже на поп Тодор: "Отче, поменувай ме в молитвите си като йеродякон Игнатий!". И ще извика: "Боже, избави България!"...

Отец Минчо Хаджинев от Дъбене ще запише в книгата с църковните песнопения, там, гдето е "Достоинно ест":

"Обесиха у София Василя: февруари, ден 6, 1873. Ох!"...

Б.а. Пълния текст четете в новия брой на сп. "Ново време"

Мините избухват. Кой ги заложил?

За разслоението между властта и простолюдието

**Практиката
е единственият
коректор
на законите**

Латинска сентенция

Коя е думата у нас, която най-много се разминава със своя смисъл при всекидневната си употреба? Това е терминът „елит“ в сферата на държавното управление. Така е, понеже е огромна разликата между реалните качества в интелектуален и морален аспект на индивидите в управленското малцинство (спрямо останалите членове на обществото) и класификацията им като „цвета на нацията“.

Това разминаване нито е само тук, в България, нито е само в годините на т.нар. преход. От древността, когато властта в племето е принадлежала на шамана, т.е. на жреца, който е извършвал магьосническите обреди, властта е била обгръщана в пълно тайнство. А на нейния притежател е било гледано като на свръхестествено същество. Английският писател Джордж Бърнард Шоу (1856-1950) заключава: „Царете не се раждат, те са плод на универсална халюцинация“.

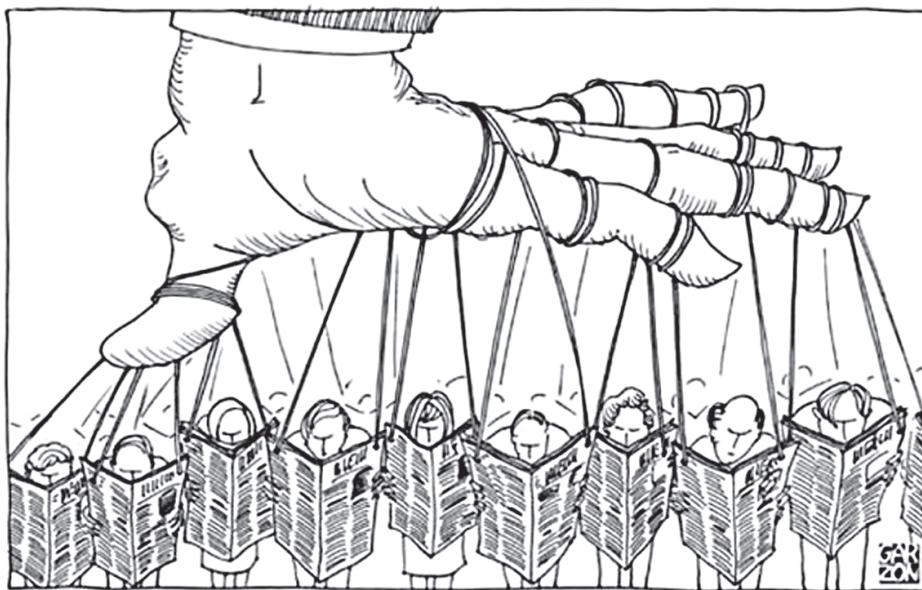
В древен Египет, след обединението на Севера и Юга, царската власт, обожествявана още в дълбоката древност, достига абсолютно могъщество. Фараонът владее всичко, което принадлежи на неговите поданици, както и самите поданици. Той се явява и посредник в общуването на хората с боговете.

Идеята за различния социален статус в зависимост от принадлежността към дадено съсловие е била в сила и в древна Индия. Имало е четири варна (касти). Висшата е била на брахманите - жреците. Кшатриите са военното съсловие, по-низшето. Следват войшните - хората, занимаващи се с търговия. Най-низшето съсловие е на шудрите - кастата на слугите, селяните, занаятчиите.

Социалното разслоение е господствало през древността и в Европа. В римската държава е имало както плебс (простолюдие), така и нобили (благородници), измежду които са били излъчвани управниците. В древна Елада само свободните граждани са могли да участват в решаването на публичните дела. „Свободни граждани“ не са били чужденците, метеките (освободените роби), самите роби,... жените.

**Идеята
за превъзходството**

на управляващите малцинства над останалата част от населението е закрепена по законодателен път и във феодална Европа. Във Франция първото съсловие - архиепископите и епископите, само определяло размерите на задълженията, които виланите (феодалните селяни), обработващи манастирски земи, дължали. Никой нямал право да държи сметка на краля какви разхо-

Славчо КЪНЧЕВ*

ди си позволява, какви субсидии и милостия дава на дворяните на шпагата - второто привилегировано съсловие. Т.е. елитите по време на феодализма сами са определяли размера на своите приходи. Като първоначално решавали какви данъци дължи третото съсловие - „простолюдието“. Нали оттам са и приходите!

Във Франция, по времето, когато третото съсловие - „санкюлотите“ (наименование, чийто буквален превод означава „без къси гащи“, понеже носили дълги панталони, а не къси, както аристократите), се нади- га в революционна борба за отхвърляне на неравенството в обществото, презрението на първите две съсловия към народните маси най-синтезирано изразява тогавашният главен прокурор на парижкия парламент Омер дьо Флори (1715-1810): „Напоследък чувам да се говори и за народа, когато става въпрос за управление. Това трябва да е плод на новата философия. Сякаш не знаят, че третото съсловие е просто допълнение към конституцията.“

Твърде разнообразен по форма е продуктът, основан върху парадигмата за неспособността на масата („тълпата“, народа) да има рационално поведение. Продукт, който определя за масата позицията на подчинен актьор спрямо провъзгласената от елитофилите незаобиколима необходимост от специфични умения и знание за реализиране на държавното управление, каквито единствено елитите притежа-

ват. Шън Бухай, политически мислител, заемал от 351 до 337 г. пр.н.е. длъжността „първи съветник“ на владетеля в царството Хан, се е добрал до „прозрението“, че

**притежаващите
висше познание
отхвърлят знанието**

Отвъд Атлантическия океан, в новооснованата държава Съединени американски щати, видният политик Джон Адамс (1735-1826), президент на страната в периода 1797-1801 г., е категоричен: „Немислимо е някога тълпи да управляват държави или да командват армии“. Като пламенни адвокати на това заключение могат да бъдат посочени много автори. Например английският писател и църковен деец Уилям Инге (1860-1954): „Индивидите понякога се ръководят от разума, тълпите - никога“, или неговият сънародник и лекар по професия Томас Фулър (1608-1661): „Тълпата има много глави, но не и ум“. На българска територия им пригласа Димитър Паничков (1810-1909): „Не навиждам тълпата - дори ако се състои от мобилизирани мъд्रेци“.

В своето есе „Бъдещето на една илюзия“ Зигмунд Фройд (1856-1939) също е напълно скептичен по отношение на неелитарните хомо сапиенс: „Както не можем да се откажем от принудата, така не можем да се откажем и от властта на малцинството над мнозинството, защото масата е ленива и неосъзната, тя не обича да се отказва от инстинктите, а с доказателства не може да бъде убедена в неизбежността на този отказ...“

Немалко са и монографиите, в които е развита тезата, изложена в конспектиран вид от немския философ Георг Вилхелм Хегел (1770-1831): „Множеството... което човек решава да нарече „народ“, наистина е сбор от хора, но те са само количество, безформена маса, която се движи и действа стихийно, ирационално, дивашки и ужасяващо“. Тази теза е развита върху стотици страници от Густав льо Бон (1841-1931) в „Психология на тълпите“, а в съвременен вариант - от Серж Московичи (1925-2014) в „Ерата на тълпите“. Густав льо Бон пише: „Съвкупността на интелектуалците, събрани в тълпа, се държи като глут-

ница зверове, а не като съвет на мъд्रेци“. В неговата теория за поведението на „тълпата“ има и расистки компонент. Англосаксонските тълпи, според схващането на Густав льо Бон, формират механически, йерархични подредени общества, а латиноамериканските тълпи в Южна Америка пораждат общества на хаоса, корупцията и безделието.

Теориите, „обосноваващи“ превъзходството на елита чрез дискредитирането на „тълпата“, са алфата и омегата за самото съществуване на индивидите с претенция, че именно те са „елита“, в контекста на неговото разполагане на върха на социалната пирамида. А всъщност

**най-отгоре
на хранителната верига**

Още атинският политически деец и законодател Солон (ок. 638-539 г. пр.н.е.) е твърдял, че отделният атинянин е хитър като лисица, но ако бъдат привикани всички атиняни, за да се съберат на площада, ще имаме работа със стадо овце. По-късно и Аристотел (384-322 г. пр.н.е.) прави отрицателна характеристика на демокрацията като власт на крайниците на полиса, на тълпата, на сбирщината, на нехранимайковците.

Проповядването на изключителността на елитите е характерна за древнокитайската култура. За Конфуций (551-479 г. пр.н.е.) установеният ред на нещата - Ли, включва различия между „върховете“ и „низините“, между управниците и управляваните. Според конфуцианския канон народът в никакъв случай не бива да бъде оставен сам на себе си, да бъде оставен без моралното въздействие на управниците, за да не се „развали“.

Но още в древността римският писател Луций Аней Сенека (54-39 г. пр.н.е.) е заключил: „Ние сме родени, за да живеем съвместно; нашето общество е свод от свързани помежду си камъни, който ще се срути, ако те не се крепят взаимно“.

Историята категорично доказва, че периодите, в които дадено общество е било сравнително преуспяващо, са се характеризирали с голям мобилизационен проект за социално инженерство, подкрепен със съответната идеология. Социалната дезинтеграция, неминуемо породена от елиминирането на гражданите от участие в държавното управление, е опасна, тъй като рязко намалява обществения потенциал. Тя е мина със закъснител. Той се задейства при катаклизми от различно естество: външна агресия срещу страната, природно бедствие. Каквото е и пандемията с КОВИД-19.

България се нарича „република“. Но това е не повече от фасадно наименование, понеже е изразнено от съдържание. Още римският оратор, писател, адвокат и политически деец Марк Тулий Цицерон (106-43 г. пр.н.е.) обобщава: „Res publica est restipulatio“, т.е. „Държавните дела са дело на народа“. Понеже необоримата истина е, че малочислена част, каквато са управляващите, колкото и добро администриране да прилага, не е в състояние да замести общите, доброволно инициирани действия на мнозинството граждани. Които управляващото малцинство би следвало само да координира и улеснява посредством капацитета на държавните институции.

В България обаче първоизточникът на властта - суверенът, т.е. съвкупното българско гражданство, е лишен от упражняването на власт. И тъй като КОВИД-кризата ще се задълбочава и усложнява, тепърва ще берем горчивите плодове на нерепубликанското управление досега.

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Елизабет Леонска гостува на Софийската филхармония

Пианистката, наричана „пълномощен посланик“ на Святослав Рихтер, ще изпълни Третия концерт за пиано на Бела Барток

СНИМКА (C) JULIA WESELY

Софийската филхармония посреща на 18 февруари на сцената на зала “България” една от грандамите на пианото - Елизабет Леонска. Под диригентската палка на Роберт Фаркаш именитата пианистка ще представи Третия концерт за пиано на Бела Барток. Във втората част на вечерта ще звучи Симфония 39 на Моцарт.

Наричат Леонска “пълномощен посланик” на Святослав Рихтер. На сцената заедно с нея живее не само сдържаната му страст, но и духът на епохата на Рихтер: “Всяко време търси своя Бетовен и своя Шуберт и всяко поколение чува музиката малко по-различно поради факта, че манта-

литетът или вътрешният ни живот се променят”, казва тя. Никога не знаем кой чува музиката по-добре - тези, които идват на концерта по дънки или тези, които идват с диамантена брошка.”

Елизабет (Елизавета) Леонска е една от най-почитаните пианистки на нашето време. Родена е в Тбилиси в руско семейство. Много надарено дете, тя изнася първите си концерти на 11-годишна възраст. Скоро, благодарение на изключителния си талант, пианистката постъпва в Московската консерватория и през студентските си години получава награди на престижните международни конкурси

“Дж. Енеску” (Букурещ), “М. Лонг-Ж. Тибо” (Париж) и “Кралица Елизабет” (Брюксел).

Талантът на Елизабет Леонска до голяма степен е повлиян от творческото ѝ сътрудничество със Святослав Рихтер, с когото я свързва близко приятелство чак до смъртта му през 1997 г. Той вижда нейните изключителни качества и допринася за тяхното развитие не само като учител и наставник, но и като сценичен партньор. През 1978 г. Леонска напуска Съветския съюз и Виена се превръща в новия ѝ дом. Сензационното ѝ представяне на фестивала в Залцбург през 1979 г. бележи началото на блестящата ѝ кариера на Запад.

Свирила е с всички най-големи оркестри. Работи с Курт Мазур, сър Колин Дейвис, Кристоф Ешенбах, Марис Янсонс, Юрий Темирканов и много други. Тя е чест и желан гост на престижни музикални фестивали в Залцбург, Виена, Люцерн, Единбург. Сред многото награди, които печели, е “Опус Класик” за 2020 г., както и отличието “За цялостен принос” (2020) на Международните награди за класическа музика (International Classical Music Awards - ICMA), смятани за единствените независими в тази сфера, чиито номинации идват от музикални журналисти от различни точки на света.

Почетен член е на Концертхаус и носителка на Австрийския почетен кръст “За наука и изкуство” първа степен - най-престижната награда в тази област (2006).

НАКРАТКО

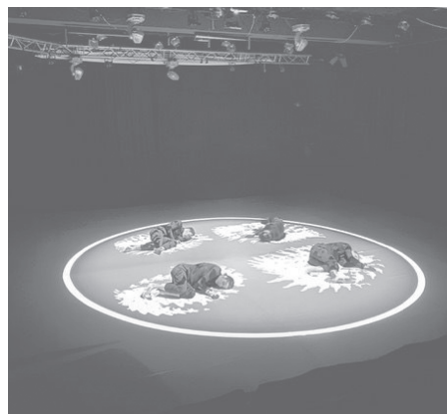
Символите и традициите на мартеницата са тема на литературен конкурс

Съюзът на свободните писатели в България, съвместно със Салона за българска духовност и култура в Чикаго и с Работилницата за мартеници Martenicite. bg, обявява литературен конкурс за деца и възрастни - поезия и проза, на тема “Българската мартеница - символ и традиции”. Творбите в обем до две стандартни страници трябва да се изпратят в срок до 15 март на имейл michi123@abv.bg или на книжен носител на адрес: София 1712, ж.к. “Младост 3”, бл. 309, вх. 1, ап. 13, Димитър Йовков.

Как пандемията променя световната сцена

Премиерният спектакъл “Fractus” на Дерида денс център с хореограф Живко Желязков, визуален артист Владислав Илиев и автор на музиката Иван Шопов, е част от международния проект “CLASH!”, който среща съвременния танц и класическия балет. Тази среща създава платформа за нови форми в танцовото изкуство. В продължение на две години компании от Италия, Португалия, Полша, Чехия и България работят съвместно по реализацията на спектакли. Водец партньор е Балетът на Рим, а от българска страна е Дерида денс център. Заради пандемията проектът започна с редовни международни срещи, но се реализира онлайн, а премиерните спектакли се показват пред публика само в страните, където епидемиологичната обстановка го позволява. Той се занимава както с проблемите, които КОВИД-19 създаде пред артисти, хореографи, танцьори от цял свят, така и с основната си тема за тренинг, мениджмънт, комуникация и нови публики в различните форми на съвременния танц. “CLASH!” акцентира върху процеса на преминаване от “живото” към “дигиталното” създаване и представяне на танцовото изкуство. Ще завърши с конференцията “Проектът CLASH!: заключения и отправни точки” на 17 февруари от 17 ч., която ще бъде достъпна на страницата на проекта, с участието на шестте организации партньори.

Любомир Халачев издаде петата си книга с разкази

Проф. д.н. Любомир Халачев издаде петата си книга с разкази “10 неща, които никога няма да правя” (изд. “Захарий Стоянов”). Официалната премиера ще бъде планирана след овладяването на пандемията. Междувременно, книгата може да бъде намерена в книжарницата на НАТФИЗ и във всички книжарници “Хеликон”, научи ДУМА от Десислава Димитрова, гл. експерт връзки с обществеността на НАТФИЗ. “Опитам се да събера интересни и забавни разкази, много от тях напомнящи живота преди карантината. Мисля, че когато си спомняме хубавите моменти от живота и когато се усмихваме, лошите неща по-бързо отшумяват”, споделя авторът.

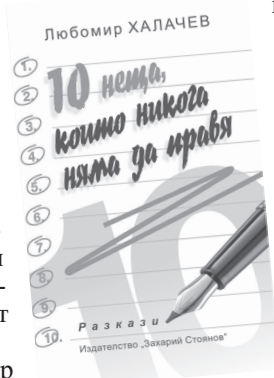
Любомир Халачев прите-

жава майсторството да изгражда релефно образите на своите герои без излишества и разсейващи подробности. Най-главното качество на тези разкази се състои в непринудеността и не натруфено повествование, което възпроизвежда пред нас панорамата на днешния сложен, противоречив и често пъти драматичен делник, отбелязват от издателството.

Проф. Любомир Халачев завършва ВГИК в Москва през 1972 г. През 1974 г. се посвещава на образованието по операторско майсторство в НАТФИЗ. От 1975 г. работи в Студия “Време” като оператор и ре-

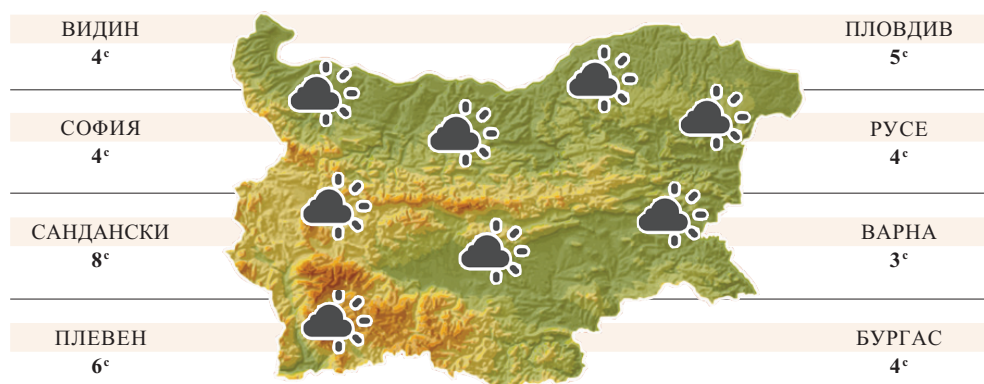
жисьор на документални и научно-популярни филми. През 1991 г. основава “Кодиак” - продуцентска фирма, която по-късно се преименува на “Кадиак Филм”. Проф. Халачев е един от основателите на Асоциацията на филмовите продуценти. Работи като режисьор, продуцент и сценарист на документални филми и телевизионни драми. Специализирал е в Полша, Италия, Франция и Дания. Бил е гост-преподавател в Сингапур. Ръководител и лектор на семинари и уъркшопове в европейски програми, член и председател на журита на български и международни фестивали. Професор, доктор по изкуствознание. Бил е декан на факултет “Екранни изкуства” на НАТФИЗ (2005-2011) и ректор (2011-2015).

дународни фестивали. Професор, доктор по изкуствознание. Бил е декан на факултет “Екранни изкуства” на НАТФИЗ (2005-2011) и ректор (2011-2015).

СНИМКИ НАТФИЗ

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	СЛЪНЧЕВО
максимални	максимални	максимални	максимални	максимални	максимални
5°C	8°C	5°C	8°C	9°C	13°C

Слънчево време ще преобладава почти над цялата страна. Ще духа слаб до умерен вятър от запад-югозапад и с него температурите ще започнат да се повишават. Максималните, в повечето места, ще са между 2 и 7 градуса. Привечер от запад облачността ще се увеличава, но ще се задържи почти без валежи. Атмосферното налягане е по-високо от средното за месеца, обаче ще се понижава.

ХОРОСКОП

www.duma.bg

ОВЕН

Грижете се за здравето си, бъдете умерени и не се претоварвайте. Не бъдете нервни и сприхави.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

Ще предпочетете да се заемете с доста практически неща и да бъдете полезни на семейството си.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Чакат ви сериозни промени в живота. Ще получите похвала, а след това и парично поощрение.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

Бъдете отговорни към своите постъпки. Вашите желания и тези на близките ви ще съвпадат.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

Очакват ви важни новини, свързани с паричен трансфер. Говорете с близките и приятелите си.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

Използвайте първата част на деня, за да планирате и да довършите стари задачи. Успех.

23 ноември - 21 декември

РАК

Привидно скучен ден, но ще имате шанс да се разкриете пред друг човек и да изпитате радост.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

В интимната сфера ви очаква приятно събитие, не е изключено да решите благоприятно проблем.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Грижете се добре за спокойствието си. Отдайте се на повишеното си любовно настроение.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Пазете си здравето, защото има опасност от неочаквани проблеми с хронично заболяване.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Финансови придобивки и романтичен флирт ще направят вечерта ви вълнуваща. Отдайте й се.

24 август - 23 септември

РИБИ

Не рискувайте доверие то на половинката си със случайни флиртове. Погрижете се добре за нея.

20 февруари - 20 март

06.00 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Законът на Доил тв филм /3 сезон, 6 епизод/ (12)
14.45 Телепазарен прозорец
15.00 Вкаменяване детски тв филм /Нидерландия, 2015г./
15.15 Благуните детски тв филм /9 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Бизнес.БГ
21.30 В кадър
22.00 Оптимисти тв филм /11 епизод/ (12)
23.00 По света и у нас
23.30 Събота вечер с БНТ /п/
00.30 Светът и ние /п/
00.50 100% будни /п/
02.45 Култура.БГ /п/
03.55 Бразди /п/
04.25 Законът на Доил тв филм /3 сезон, 6 епизод/п/ (12)

07.30 „Антидот“ с Юлия Ал-Хаким (п)
08.00 „Не се страхувай“ с Васил Василев (п)
09.00 „Лява политика“ с Александър Симов (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 Документален филм
12.30 ТВ пазар
12.45 „Дискусионен клуб“ с Велизар Енчев (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“ с водещ Елена Пенчукова
15.30 Новини
16.00 „Антидот“ с Юлия Ал-Хаким
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия със Стоил Рошкев
17.15 ТВ пазар
17.30 „Полски Тръмбеш - 17 км път към бъдещето“ - документален филм
18.10 Новини - централна емисия
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободно“
21.00 „Студио Икономика“ с Нора Стоичкова (п)
22.00 Новини (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.05 „За историята свободно“ (п)
00.05 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.20 „Лява политика“ с Александър Симов (п)
02.20 „Дискусионен клуб“ с Велизар Енчев (п)
03.50 „Студио Икономика“ с Нора Стоичкова (п)
04.50 „Не се страхувай“ с Васил Василев (п)
05.50 „Общество и култура“ с Иван Гранитски (п)
06.50 Музикален антракт

06.00 „Трансформърс: Рескю Ботс“ - анимация, сериал, с.3 еп.22
06.30 „Лице в лице“ /п./ - публицистично предаване
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
13.30 „Навсякъде ти“ - сериал, еп.23
15.00 Премиера: „Истинска любов“ - сериал, еп.39
16.00 Премиера: „Сестра Бети“ - сериал, с.7 еп.4
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 Премиера: „Малки убийства“ - сериал, еп.27
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: „Безмилостен град“ - сериал, еп.33
21.00 Премиера: „Влад“ - сериал, с.2 еп.16
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Любимката на краля“ - сериал, еп.5
01.00 „Опасни улици“ - сериал, с.14 еп.75
02.00 bTV Новините /п./
02.30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.50 „Божествено“ - сериал, еп.9

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини
08.25 Телеканал „Добро утро“
09.00 „Живей здравословно!“
10.00 „Модна присъда“
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Времето ще покаже“
14.00 Новини
14.15 „Хайде да се оженим“
17.00 Вечерни новини
17.40 „В действителност“
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“
20.30 „За първия срещнат“ - сериал
21.30 Премиера на сезона. „Док-ток“
22.30 „Вечерен Ургант“
23.10 Преди да настъпи нощта
00.00 „Времето ще покаже“
02.20 „Мъжко / Женско“
04.00 Новини
04.05 „За първия срещнат“ - сериал

- ☐ **Колкото повече вода пием, толкова по-малко калории употребяваме, което води до отслабване.**
- ☐ **От 40 вида в семейство коткови домашната котка е най-успешният ловец и най-желаният любимец.**

Двама крадци разбиват пети сейф. И всички се оказват празни. Тогава единият се пляска по челото: - Човече, това не е банка, а фабрика за сейфове...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

АНТОН СТАНКОВ, бивш министър на правосъдието
БОЙКО МИТКОВ-БОЙО, художник, скулптор
ВАСИЛ ТОНЧЕВ, социолог
ИВАЙЛО ГЕРАСКОВ, актьор
Проф. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ, онколог, бивш министър на здравеопазването
ИГЛИКА ТРИФОНОВА, театрален и кинорежисьор
КИРИЛ ПИСАРСКИ, журналист и сценарист
МАРИН ЯНЕВ, актьор
МИЛЕНА БУРЖЕВА, поетеса и писателка
Проф. МИХАИЛ МЕЛТЕВ, режисьор
ПЕТЪР ПЕТРОВ, легендарен лекоатлет, олимпийски медалист
Проф. ХРИСТО ЙОЦОВ, барабанист, композитор и джазмен
Акад. ЧАВДАР РУМЕНИН, инженер, бивш директор на Института по роботика при БАН

25% от жените спят гримирани

Две трети от представителките на нежния пол стават половин час по-рано, за да се подготвят и изглеждат перфектно, когато се събуди партньорът им

25 на сто от жените разкриват, че си лягат с грим в опит да "бъдат красиви 24 часа в денонощието", сочат данните от проучване, проведено от шведския бранд Foreo. Други 60% пък признават, че стават 30 минути по-рано, за да се гримират, преди да се събуди приятелят им.

Изследването показва, че на 91% от жените са необходими от 2 до 4 месеца време с техния партньор, за да се почувстват комфортно и уверено пред него, дори когато са без червило, очна линия или спирала.

Проучването разкрива, че господата не се интересуват толкова от разкраси-

телните акценти: 52% от анкетираните жени казват, че мъжете им са безразлични дали са гримирани или не, а 44 на сто признават, че приятелят им предпочита естествения им вид, без грим.

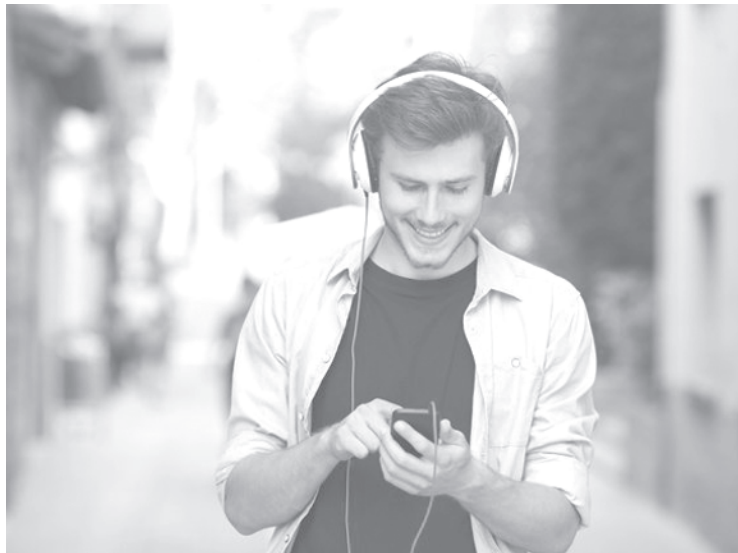
Въпросът, който си задават много от дамите в първите месеци на нова връзка, е: "Да се гримирам ли винаги пред партньора си?" Когато обаче осъзнаем, че голям процент от жените стават рано само за да се гримират, в ума ни изскача основно питане: "Нужно ли е това, след като така те се лишават от достатъчно часове качествен сън, а той е един от основните фактори за красивата и здрава

кожа?", коментира Далия Фернандес от компанията, поръчала проучването.

56% от жените носят грим почти всеки ден, а две трети от тях признават, че се гримират, за да се чувстват по-красиви и уверени, показва още изследването. Данните разкриват също така, че 1 от 20 мъже никога не е виждал половинката си без грим. Натискът върху жените, за да поддържат определен имидж, ги принуждава да разчитат на грим, без който обаче не се чувстват достатъчно уверени.

Проучването разкрива още, че по-голямата част от анкетираните не са доволни от грижата, която полагат за кожата си.

Поп музиката от 80-те години намалява тревожността

Гневните ритми също може да направят хората щастливи

Поп музиката от 80-те години на миналия век е жанрът, който най-добре намалява тревожността, установиха турски изследователи, цитирани от "Дейли мейл". Според специалистите този жанр сваля най-ефикасно кръвното налягане заради позитивната носталгия, а това е показател за ниска тревожност. Други жанрове, които въздействат по подобен начин, са попът от 90-те години, когато властваше Кайли Миноуг, и хеви метълът като на "Блексабат". Техно музиката, дъбстепът и рокът от 70-те години са с точно противоположния ефект - повишават кръвното налягане, а оттам и тревожността.

Резултатите от проучването може да изглеждат стран-

ни, но попът от 80-те е оптимистичен и празничен. Тази музика предизвиква освобождаване на ендорфини и серотонин в мозъка, а те увеличават чувството за щастие и спокойствие, обясни д-р Юмер Авланмъс.

Гневните ритми, като метъла и особено хеви метъла, може да помогнат на слушателите да се справят с чувствата си и това също ги прави по-щастливи.

За изследването специалистите са свързали 1540 доброволци с монитори за кръвно налягане и пулс и са им пуснали различна музика от Спотифай. Преди това са ги накарали да направят логически тестове, за да предизвикат лек стрес.

Направиха цезарово сечение на мъж

ВСАЩ 34-годишен мъж възнамерява да седи болничката, в която по грешка са му направили цезарово сечение. За случая съобщи "Уърлд нюз дейли рипорт", цитиран от www.rusfact.ru.

Посочва се, че Лесли Морган Уайт (на снимката) страда от сериозно затлъстяване. Американецът се е обадил в службата за спасяване, след като е почувствал силна болка в гърдите.

"Никой ли не е забелязал половите ми органи?", пита Уайт, явно възмутен от станалото.

СНИМКА WWW.RUSFACT.RU

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Главен редактор
Ивелин Николов
inikolov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Аълана Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гьлов - „Пардон“;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207, Росица Костадинова

ФОТО: Емилия Костадинова - 206, Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМА: - 205; e-mail: reklama@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски
„Български пощи“ ЕАД

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, "Фокус", БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Ябълките помагат на мозъчните клетки

Изследователи от Австралия и Германия установиха, че определени фитонутриенти, съдържащи се в ябълките, стимулират производството на нови мозъчни клетки, което може да помогне за подобряване на паметта и когнитивните функции. В тестове с мишки бе установено, че въпросните клетки, свързани с ученето и запаметяването, се размножават по-активно и произвеждат повече неврони. Авторите на проучването от университета на Куинсланд и Центъра за невродегенеративни заболявания в Дрезден отбелязват, че наблюдаваните подобрения в когнитивните функции след прием на "ябълкови съединения" засага са потвърдени само при животни. В бъдеще експертите планират да проверят дали същото е възможно и при хора.

Контузия спря Гришо в Мелбърн

Контузия в кръста спря Григор Димитров (№21 в света) на 1/4-финал на "Аустралиън оупън". Най-добрият ни тенисист загуби от считания за аутсайдер Аслан Карацев (Рус, №114) с 6:2, 4:6, 1:6, 2:6. Болките са се появили изненадващо в деня преди мача.

"Преди мача не можех да си сложа чорапите, знаех, че ще е тежко. Опитях, защото това е Голям шлем, адреналин, бях в много добра форма преди това. Това е спортът. Да имаш проблем в гърба... Всичко е насочено към тази част на тялото. Сервис, бекхенд, форхенд. Нещо като ток минава през теб при всяко движение. Когато си на

корта, понякога не мислиш ясно. В края на третия сет просто не можех да се откажа. Аз съм такъв. Отдавна не се бях поставял в такава позиция в турнир от Големия шлем. Ясно е, че съм разочарован, но мога единствено да приема положителното, да си почина няколко дни и да се върна на корта", закани се Гришо.

В Мелбърн той заслужи 315 т. и след турнира от понеделник ще прогресира с 4 позиции в световната ранглиста до №17 с 2575 т. Димитров спечели и \$404 000 от наградния фонд.

За Карацев това бе осма поредна победа в Австралия, където той започна от първия кръг на квалификациите. Руснакът

СНИМКА БГНЕС

Григор Димитров получава медицинска помощ по време на 1/4-финала на Откритото първенство на Австралия

заслужи \$662 696, повече от всички спечелени досега \$618 354 на сметката си. Карацев е петият в историята квалифи-

кант, който стига 1/2-финал в турнир от Шлема. "Не знаех, че Григор е контузен. Просто излизам и играя мач за мач и как-

вото се получи. Изненадан съм. Разбира се, много работа съм свършил, за да стигна до тук", призна Карацев.

Ганчев и Инджов напускат ЦСКА

Главните акционери са категорични за решението си

Гриша Ганчев и Юлиан Инджов се оттеглят от ЦСКА, заяви на извънредна пресконференция изпълнителният директор на "червените" Пламен Марков. Дватама бизнесмени притежават по 40% от акциите на клуба и на практика го издържаха.

"Имах разговор с нашите собственици, които са категорични в намеренията си да приключат с финансовите си ангажименти към клуба. Ганчев е категоричен в решението си независимо от разговора, който проведох с него. Той счита, че в тази ситуация е в невъзможност да издържа клуба", призна бившият национален селекционер.

"В близките две седмици нашите собственици ще изчи-

СНИМКА СПОРТАЛ

Пламен Марков

стят задълженията, които ЦСКА има към техни фирми, за да може клубът да е "на чисто" от финансови ангажименти към Ганчев и Инджов. Акциите на клуба ще бъдат подарени на желаещи да ги имат, така че всеки, който желае да продължи да издържа

ЦСКА и да се грижи за съществуването на клуба, ще има тази възможност. ЦСКА и собствениците гарантират, че финансите на клуба са стабилни, а отборът ще може да завърши спортно-състезателната година без финансови тревоги", добави той.

"Тази атака не е от хора, които обичат ЦСКА, а от противници на ЦСКА. Благодарение на финансовата подкрепа на господата Ганчев и Инджов клубът се измъкна от тежка криза. ЦСКА изобщо не съществуваше. Изплатени бяха 8 милиона лева за емблемата. Клубът се стабилизира.

Обстановката за развитие на бизнес в последната година е много тежка. Но в клуба бяха направени доста поло-

жителни неща. Отдаването под наем на Валентин Антов с опция за закупуване е важна стъпка като политика за развитие на Детско-юношеската школа.

Господин Ганчев води сериозни битки на различни фронтове с наши опоненти в спортно-технически план. В крайна сметка той трябва да води битки и с хора, с които трябва да действаме в една посока.

След разговора с Гриша Ганчев останах с впечатление, че решението му е окончателно. Не се ангажирам с каквато и да е позиция. По времето на Александър Томов той предложи акциите, но всички помнят какво се получи тогава", заяви още Пламен Марков.

Алекс Колев с първи гол в Полиа

Българският нападател Алекс Колев вкара първия си гол в едва втория си мач за Стал Миелец. Тимът му обаче падна с 1:2 като гост на Гурник в Забже в 17-ия кръг на полската Екстракласа. Колев и Божидар Чорбаджийски бяха титуляри за гостите. 28-годишният нападател, който премина в Стал през януари от казахстанския Кайсар Казълорда, се разписа още в 7-ата минута. Паса по-

даде Мачей Домарски (28), който пропусна да удвои от дузпа. Колев бе заменен от Лукаш Заявински (69). Преди това Гурник вече бе изравнил чрез Пжемыслав Вишниеви (64). Домакините измъкнаха победата в самия край на мача с гол на Пьотър Кравчик (90+4).

С успеха Гурник излезе на четвърто място с 27 т. Стал остава последен, 16-и, с 14 т. Води Погон Шчечин с 35 т.

Алекс Колев (в средата) получава поздравления от съотборниците си за дебютния си гол за Стал Миелец

Жозе Моуриньо е Треньор №1 за началото на XXI век

Жозе Моуриньо бе обявен от Международната федерация по футболна история и статистика (IFFHS) за най-добрия футболен треньор от началото на XXI век. 58-годишният португалец четири пъти е ставал Треньор №1 за годината

според IFFHS (2004, 2005, 2010 и 2012 г.). В продължение на 16 години Специалния неизменно е в Топ 10 на класацията. Той обаче има доста проблеми в момента в Тотнъм, където е нарочен за гонене. В ранглистата за определяне на

най-добрия треньор за века Моуриньо събра 226 т., изпреварвайки селекционера на националния отбор на Германия Йохим Лъв (№1 за 2014 и 2017 г.) с 13 т. Третото място с по 183 т. поделят сър Алекс Фьргюсън и Пеп Гуардиола. След-

ват Арсен Венгер - 181, Карло Анчелоти - 165, Висенте дел Боске - 157, Диего Симеоне - 152, а топ 10 запълва селекционерът на настоящия световен шампион Франция Дидие Дешан със 131. В подреждането място намериха 16 треньори.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ШАМПИОНСКА ЛИГА
ПО БТВ ЕКШЪН
22.00 Порто - Ювентус
ПО РИНГ

22.00 Севиля - Борусия Д
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
20.00 Бърнли - Фулъм
22.15 Евертън - Ман Сити

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ, СП В КОРТИНА
13.30 Паралелен слалом
(отборно)
БИАТЛОН, СП В ПОКЛЮКА
15.15 Индивидуално (мъже)
СНУКЪР
17.10 и 20.45 "Уелс оупън"
ТЕНИС
5.00 "Аустралиън оупън"

РЕЗУЛТАТИ

ВТОРА ЛИГА, XVIII КРЪГ:
Миньор - Лудогорец-2 0:0

1. ЛОКО СФ	16	11	2	3	33:15	35
2. ПИРИН	16	11	2	3	35:16	35
3. ЛУДОГОРЕЦ-2	16	9	3	4	33:19	30
4. СПОРТИСТ	16	8	2	6	23:23	26
5. ХЕБЪР	16	7	5	4	29:18	26
6. СЕПТЕМВРИ СФ	16	7	4	5	21:22	25
7. СЕПТЕМВРИ СИМ	16	7	1	18	20:22	22
8. ЛИТЕКС	16	5	6	5	20:19	21
9. СОЗОПОЛ	16	5	5	6	20:22	20
10. ДОБРУДЖА	16	5	4	7	16:21	19
11. СТ. СЛАВА	16	4	5	7	18:25	17
12. МИНЬОР	16	4	3	9	14:24	15
13. ЛОКО ГО	16	3	5	8	15:25	14
14. ЯНТРА	16	3	3	10	14:28	12

ХІХ КРЪГ, СЪБОТА, 14.00: Нефтохимик - Септември Сф; Спортист Св - Миньор; Созопол - Литекс; Септември Сим - Кариана Ерден 3:0 (сл.); неделя, 12.00: Янтра - Пирин (Диема спорт); 14.00: Лудогорец-2 - Добруджа; понеделник, 15.00: Локо ГО - Локо Сф (Диема спорт); Хебър и Струмска слава почиват.